Public Document Pack

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive

CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGEFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)	**STANDING ADVISORY COUNCIL ON RELIGIOUS EDUCATION (SACRE)**
DYDD MAWRTH, 12 GORFFENNAF, 2016 am 2:15 y.p.	**TUESDAY, 12 JULY 2016 at 2.15 pm.**
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGEFNI	**COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGEFNI**
Swyddog Pwyllgor **Ann Holmes 01248 752 518**	**Committee Officer**

AELODAU/MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:

W.T. Hughes, Gwilym O. Jones, R. Llewelyn Jones, Alun Mummery, Dylan Rees *(Cadeirydd/Chair),* Alwyn Rowlands.

Yr Enwau Crefyddol / Religious Denominations

Kirsty Williams (Yr Eglwys yng Nghymru/The Church in Wales), Christopher Thomas (Yr Eglwys Babyddol/The Catholic Church), Parch./Rev. Kate McClelland (Yr Eglwys Fethodistaidd /The Methodist Church), Mr Rheinallt Thomas (Yr Eglwys Bresbyteraidd/ Presbyterian Church of Wales) *(Is-Gadeirydd/Vice-Chair)*, Mrs Catherine Jones (Undeb y Bedyddwyr/The Baptist Union of Wales), Yr Athro/Professor Euros Wyn Jones (Undeb yr Annibynwyr Cymraeg/Union of Welsh Independents)

Athrawon/Teachers

Mefys Edwards (Ysgol Syr Thomas Jones), Alison Jones (Ysgol Parch.Thomas Ellis), Manon Morris Williams (Ysgol Gynradd Llangaffo), Heledd Hearn (Ysgol Uwchradd Caergybi/Holyhead High School)

Aelodau Cyfetholedig/Co-Opted Members

Y Parch./Rev. Elwyn Jones (Cyngor yr Ysgolion Sul /Sunday Schools Council)

A G E N D A

1 **PRESENTATION BY YSGOL Y BORTH**

To receive a presentation on the Foundation Phase.

2 **DECLARATION OF INTEREST**

To receive any declaration of interest by any Member or Officer in respect of any item of business.

3 **MINUTES OF THE 23 FEBRUARY, 2016 MEETING** (Pages 1 - 6)

To present the minutes of the previous meeting of the SACRE held on 23 February, 2016.

4 **MATTERS ARISING** (Pages 7 - 8)

- To present the SACRE's revised Action Plan

- To present a copy of correspondence sent to the WJEC regarding the provision of INSET arrangements and guidance in relation to the new GCSE Course and the availability of Welsh medium resources for the new A Level course. *(Copy to follow)*

5 **ESTYN INSPECTIONS SPRING 2016** (Pages 9 - 10)

To present information following Estyn inspections.

6 **SCHOOL SELF-EVALUATIONS** (Pages 11 - 30)

To present the RE self-evaluations of the following schools

- Ysgol Gynradd Pencarnisiog and,
- Ysgol Syr Thomas Jones

(Welsh version; English version to follow)

7 **UPDATE BY THE GWE CHALLENGE ADVISOR**

The GwE Challenge Advisor to provide the SACRE with an update on developments.

8 **WALES ASSOCIATION OF SACRE'S** (Pages 31 - 46)

To present the following information –

- The minutes of the Association's meeting held in Haverfordwest on 8 March, 2016

- The minutes of the WASACRE's Executive Committee held in Cardiff on 10 May, 2016

- The agenda for the Association’s meeting in Rhyl, Denbighshire on 23 June, 2016. *(Representatives who attended the meeting will provide feedback)*

9 NEXT MEETING

Tuesday, 11 October, 2016 at 2:00 p.m.

This page is intentionally left blank

STANDING ADVISORY COUNCIL ON RELIGIOUS EDUCATION (SACRE)

Minutes of the meeting held on 23 February, 2016

PRESENT: Councillor Dylan Rees (Chair)

The Education Authority

Councillors Gwilym O.Jones, Alun Mummery

The Religious Denominations

Mr Rheinallt Thomas (The Presbyterian Church in Wales) (Vice-Chair)
Kirsty Williams (The Church in Wales)
Mr Christopher Thomas (The Roman Catholic Church)
Stephen Francis Roe (The Methodist Church)

Teacher Representatives

Mrs Manon Williams (Ysgol Gynradd Llangaffo)
Mrs Heledd Hearn (Ysgol Uwchradd Bodedern)

IN ATTENDANCE: Mr D.Gareth Jones (Primary Education Officer) (Clerk to the SACRE)
Ann Holmes (Committee Officer)

APOLOGIES: Councillor R.Llewelyn Jones, Mrs Catherine Jones (The Baptist Union of Wales), Professor Euros Wyn Jones (Union of Welsh Independents), Mrs Mefys Edwards (Ysgol Syr Thomas Jones)

ALSO PRESENT: Miss Bethan James (GwE Challenge Advisor)

---

1. PRESENTATION

The Chair informed the SACRE that due to unavoidable circumstances, the planned presentation by Ysgol y Borth on the work of the Foundation Phase would be postponed until the next meeting in June.

2. DECLARATION OF INTEREST

No declaration of interest was received.

3. MINUTES OF THE 6 OCTOBER, 2015 MEETING

The minutes of the previous meeting of the SACRE held on 6th October, 2015 were presented and confirmed as correct.

4. MATTERS ARISING

- It was noted that any member of the SACRE not in receipt of the pro-forma for recording members' collective worship visits to schools was welcome to request a copy from the GwE Challenge Advisor.
- The Primary Education Officer confirmed that he had written to the Diocese of Bangor with regard to the Section 50 inspection report on Ysgol Llangaffo to highlight the inaccuracy in the Welsh

version in relation to the use of the term, “collective worship” and that he was awaiting a response.

- The GwE Challenge Advisor informed the SACRE that two workshops to assist schools with their preparation of RE self-evaluation reports had been held at Ysgol Gyfun Llangefni at which approximately eight schools were represented by a combination of Head teachers, co-ordinators and teachers. Those representatives present were reminded of the documentation that is available along with guidance issued by the Welsh Government regarding planning and assessing RE as well as the resources and materials which they should be looking to access, and they were provided with advice on how to approach RE self-evaluation.
- The Chair confirmed that the Primary Education Officer had forwarded a copy of the SACRE’s Annual Report for 2014/15 to the Welsh Government. The Chair, Primary Education Officer and the GwE Challenge Advisor plan to re-visit the SACRE’s Action Plan in light of the recommendations it had made to the Education Authority in the annual report and **to re-present it to the next meeting.**

  The GwE Challenge Advisor said that schools’ response to the review of the curriculum in the wake of the Donaldson review – Successful Futures - needs to be monitored. Certain schools in Wales have been designated as part of the Pioneer Schools Network to develop and trial the new curriculum for Wales jointly with other partners. She suggested that the SACRE would be keen to keep abreast of any developments in Religious Education in order to influence some of the partners that advise schools. The SACRE therefore needs to be taking action next year to ensure it is in the best position to bring influence to bear on the shape of the new curriculum and that it is interested in learning about any creative, exciting or contemporary RE activities that teachers on Anglesey are trialling as potential examples for the new curriculum. It was noted that the WASACRE is a key stakeholder in the discussions on the development of the Donaldson Review.

- The Primary Education Officer confirmed that he had followed up those schools that had not as yet provided the SACRE with their RE self-evaluation reports.
- Correspondence sent by the Chair to the Assembly Member for Anglesey on behalf of the SACRE summarising its position with regard to the Welsh Government’s proposed plans for the future of Religious Education was presented and was noted.

5. ESTYN INSPECTIONS AUTUMN 2015

The relevant information from Estyn inspections undertaken at Ysgol y Borth, Ysgol Garreglefn, Ysgol Llandegfan, Ysgol Llannerchymedd, and Ysgol Rhosneigr was presented for the SACRE’s consideration.

The SACRE noted that overall, the observations made by the inspectors with regard to the schools’ provision in terms of meeting the requirements of the Religious Education agreed syllabus, providing meaningful collective worship periods for pupils and promoting pupils’ spiritual, social and cultural development are positive. The SACRE also noted that although shortcomings had been identified with regard to the quality of learning experiences and planning at Ysgol Garreglefn, the school is described as a happy and caring community where the pupils’ spiritual, moral, social and cultural development is promoted well through assemblies and charity fundraising.

The Primary Education Officer reported that following inspection, Ysgol Garreglefn was identified as requiring special measures and Religious Education is included as part of the inconsistencies highlighted in relation to the standard of planning at the school. The school has formulated a detailed Plan of Action in response to the recommendations of the Estyn inspection report which incorporates Religious Education, and the GwE Challenge Advisor has visited the school. The school will also be visited each term by Estyn to monitor the progress made against each of the recommendations issued.

The SACRE was agreed in also wishing to monitor progress with regard to Religious Education specifically at Ysgol Garreglefn and there was consensus that this would best be done by the presentation in due course of a progress report by the GwE Challenge Advisor.

It was agreed to note the information.

ACTION ENSUING: GwE Challenge Advisor to report back to the SACRE in due course on progress made at Ysgol Garreglefn with regard to Religious Education provision and planning specifically.

6. SCHOOL SELF-EVALUATIONS

The Religious Education self-evaluation reports provided by Ysgol Penysarn, Ysgol y Talwrn, Ysgol y Graig, Canolfan Addysg y Bont, Ysgol Amlwch and Ysgol y Ffridd were presented for the SACRE's consideration.

The SACRE noted the following:

- Variations within the self-evaluation reports both in terms of content and presentation with some of the schools adhering to the agreed pro-forma and others adopting a more narrative approach. Particular reference was made to the self-evaluations provided by Canolfan Addysg y Bont and Ysgol Amlwch as descriptive reports.

  The SACRE was advised that the pro-forma has been circulated to schools as a matter of guidance and local good practice but that there is no national framework for drafting self-evaluation reports. The SACRE was informed also that Mrs Catherine Jones who was unable to attend today's meeting had visited Canolfan Addysg y Bont in November to observe a collective worship period at the school as part of the SACRE's agreed monitoring practice.

  The SACRE agreed that it would be helpful and informative for it to invite the Head teacher of Canolfan Addysg y Bont to a meeting of the SACRE to discuss the school's RE provision from the perspective of a special school.

- That several of the schools note that more community visits would enhance pupils' knowledge and appreciation of other faiths and improve their ability to discuss and express their opinion about them.

  The SACRE was advised that there is a responsibility on schools to show that community visitors do provide helpful experiences for the pupils and that they can report on personal faith experiences that are relevant to the studies. The GwE Challenge Advisor said that opportunities for schools in a predominantly rural environment like Anglesey to ensure that pupils have access to a variety of contact with other faiths are more limited compared to schools in urban areas although schools have in the past made use of the mosque in Bangor and there are increasing opportunities to make contact through digital means e.g. virtual visits and contact via Skype. Whilst those kind of experiences are good they are not as valuable as being able to chat face to face with a person of another faith.

  The GwE Challenge Advisor also informed the SACRE that she had amended the self-evaluation pro-forma to incorporate a provision for literacy, numeracy and ICT standards in Religious Education. Some statements made by schools tend to be generic and so in order to encourage teachers to refer both to Religious Education and to skills across the curriculum a sub-heading to that end has been included in the template. Also, following the workshop held with primary teachers the previous term, the guidance provided has also been adapted to fashion more statements that teachers can use in preparing self-evaluation especially in terms of providing examples of how RE provision in a school is different or stands out.

  It was agreed to note the RE self-evaluation reports presented and to thank all the schools involved for providing them.

  ACTION ENSUING: Primary Education Officer on behalf of the SACRE to issue an invitation to the Head teacher of Canolfan Addysg y Bont to a future meeting of the SACRE to give a presentation on the school's RE provision.

7. RELIGIOUS EDUCATION EXAMINATION RESULTS 2015

A report by the GwE Challenge Advisor with regard to examination results in Religious Education for the summer 2015 was presented for the SACRE's information and was noted.

The GwE Challenge Advisor reminded the SACRE of the proposed changes to the Religious Studies GCSE course which is intended to combine the current course A specification (more traditional content) and the current course B specification (more contemporary content) and which was to have become effective in September, 2016. She said that it had become apparent that neither the new course specification nor guidance on assessment would be completed and available in time for teachers to be able to prepare adequately for implementation in September, 2016 and individuals, organisations and practitioners involved with Religious Education had all consequently made representations to the WJEC, Qualifications Wales and the Welsh Government's Minister for Education to request a deferral. She said that it could now be confirmed that the introduction of the new course had been postponed until September, 2017.

Mrs Heledd Hearn, Ysgol Uwchradd Bodedern thanked the SACRE for lending its support to the call for the introduction of the new GCSE course to be deferred and asked the SACRE for its further support for the following –

- To press the WJEC by letter :
  - to make INSET arrangements and to issue guidance for the new GSCE course for the Autumn term, 2016 (instead of Spring, 2017).
  - to ensure that Welsh medium resources are available in time for the new A Level course.
- To recommend that the Authority's secondary school Head Teachers consider releasing RE Heads of Subject/teachers for a period in the Summer term, 2016 to allow time for them to meet to jointly discuss and compile RE resources /notes for the new A level course and similarly for a period in the Summer term, 2017 in preparation for the new GCSE course.

  The SACRE was agreed in supporting the three courses of action above and further suggested that a copy of the proposed correspondence to the WJEC be also sent to the Secretary of the WASACRE.

  It was agreed –

  - **That correspondence be sent to the WJEC to raise the issues outlined above.**
  - **That the SACRE recommends that the Authority's secondary school Head Teachers consider releasing RE Heads of Subject to allow them to meet together at the time and for the purpose as proposed.**

ACTION ENSUING: The Primary Education Officer on behalf of the Chair of the SACRE to send a letter to the WJEC with a copy to the Secretary of the WASACRE in relation to the two matters specified.

8. WALES ASSOCIATION OF SACRES

The following documentation was presented and **was noted by the SACRE** –

- The minutes of the meeting of the WASACRE held in Ebbw Vale on 25 November, 2015

  The SACRE also noted the presentations made at the meeting.

- The Treasurer's Report for 2014/15

- Correspondence sent on behalf of the Anglesey SACRE to the Chief Executive of the WJEC to express concern about the changes in the work programmes of Education/RE examinations for students in Wales and the timing of their introduction.

  NO FURTHER ACTION ENSUING

9. NEXT MEETING

It was noted that the next meeting of the SACRE is to be held at 2:00 p.m. on Tuesday, 14th June, 2016.

Councillor Dylan Rees
Chair

DRAFT

This page is intentionally left blank

Anglesey SACRE Action Plan 2016-17

Anglesey SACRE Annual Report 2014-15/2015-16	**Action points 2016-2017** LA (Local authority) CA (Challenge adviser) SM (SACRE members)	**Evidence**	**Outcomes**	
Develop good leadership in religious education and collective worship. Page 7	• Provide a termly workshop for RE co-ordinators (CA) • Establish a self evaluation timetable, process and procedure (LA) • Scrutinise schools' self evaluation reports and share the main messages in the annual report (SM)	• Self evaluation guidance • Self evaluation timetable and procedures • Schools' self evaluation reports • Minutes of SACRE meetings	• Nearly all schools will have submitted a self evaluation report on standards of religious education and collective worship by summer 2017. • SACRE will have prepared a termly and annual summative report on the standards of o RE and collective worship.	☺ 😐 ☹
'Successful Futures' (Donaldson Recommendations) and Religious Education Page 12	• Represent Anglesey in any National discussions relevant to developing the new curriculum and assessment arrangements (CA+LA+SM) • Contribute to any local discussions to plan learning experiences that respond to the Locally Agreed Syllabus and the principles of 'Successful Futures' (CA+LA+SM)	• Minutes of SACRE meetings • SACRE correspondence and guidance to schools • Examples of good practice	• Religious Education given due consideration as schools revise the curriculum and assessment arrangements. • The provision of religious education in all schools is good or very good. • Standard of religious education in all schools is good or very good.	☺ 😐 ☹
Support secondary teachers as they prepare and deliver the new GCSE RS syllabus Page 10	• Support secondary RS teachers in any discussions with WJEC and Qualifications Wales (CA+LA+SM)) • Support the work of the Regional RS GCSE Leader (Mefys Jones) (SM) • Encourage all RS GCSE departments to participate in any local or regional school to school working groups. (SM)	• Minutes of SACRE meetings • SACRE correspondence and guidance to schools • Examples of good practice	• RS GCSE teachers and candidates feel confident in responding to the new GCSE RS syllabus. • Schools' self evaluation reports note that the standards and provision of RE and RS at KS4 is good or excellent. • RS GCSE results are consistently good or very good.	☺ ☹ ☹
Promote good quality collective worship Page 13	• Ensure that schools conform to the statutory requirements and provide good quality collective worship. (LA+SM) • Encourage schools to invite Anglesey SACRE to attend collective worship sessions. (SM)	• Correspondence to schools • Oral reports of SACRE members • References to collective worship in ESTYN reports.	• ESTYN reports note that collective worship is good. • All schools conform to the statutory requirements • Improved understanding to collective worship in schools.	😐 ☹ ☹

BJ Ymgynghorydd Her/Challenge Adviser GwE, Gorffennaf /July 2016

CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Adroddiadau Estyn Reports

GWANWYN 2016 SPRING.

Ysgol y Ffridd.

Mae'r athrawon yn cynllunio'n fwriadus I sicrhau bod y profiadau dysgu yn bodloni gofynion y Cyfnod Sylfaen, y Cwricwlwm Cenedlaethol a'r maes lafur cytûn ar gyfer addysg grefyddol.

Teachers plan purposefully to ensure that learning experiences meet the requirements of the Foundation Phase, the National Curriculum and the agreed syllabus for religious education.

Ysgol Pencarnisiog

A3 Sicrhau bod cynlluniau gwaith yn ymateb yn llawn i ofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol a'r maes llafur ar gyfer addysg grefyddol

…mae'r ysgol wrthi'n addasu ei chynlluniau gwaith. O ganlyniad, nid yw'r cynlluniau cyfredol bob amser yn sicrhau bod holl agweddau'r Cwricwlwm Cenedlaethol a'r maes llafur addysg grefyddol yn cael eu gweithredu'n llawn.

Mae'r cyfnodau o gyd-addoli yn cefnogi datblygiad ysbrydol a moesol y disgyblion yn dda.

R3 Ensure that schemes of work respond fully to the requirements of the National Curriculum and the syllabus for religious education

…the school is in the process of adapting its schemes of work. As a result, the current schemes do not always ensure that all aspects of the National Curriculum and the syllabus for religious education are implemented fully.

Periods of collective worship support pupils' spiritual and moral development well.

This page is intentionally left blank

Rhesymeg

Rheolir Addysg Grefyddol yn lleol gan Gyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg Grefyddol (CYSAG). Mae'n cynnwys tri phwyllgor: cynrychiolwyr prif draddodiadau crefyddol yr ardal, cynrychiolwyr athrawon a chynrychiolwyr yr awdurdod lleol. Prif swyddogaeth CYSAG yw, 'cynghori'r awdurdod ar y cyfryw faterion sy'n gysylltiedig ag addoli crefyddol mewn ysgolion sirol ac â'r addysg grefyddol sydd i'w rhoi yn unol â maes llafur cytûn ag y bydd yr awdurdod yn eu cyfeirio at y cyngor neu ag y gwêl y cyngor yn dda'. (Deddf Diwygio Addysg 1988 a.11(1)(a)

Cred CYSAG Môn y dylai'r cyngor hwn fod yn seiliedig ar wybodaeth gyfredol gan obeithio y bydd y canllawiau sy'n dilyn yn galluogi penaethiaid i gefnogi CYSAG yn ei dyletswyddau.

Yn y gorffennol, mae CYSAG Môn wedi monitro addysg grefyddol ac addoli ar y cyd trwy:

- adolygu adroddiadau arolygu ESTYN;
- dadansoddi asesiadau athrawon a chanlyniadau arholiadau ysgolion uwchradd yr Awdurdod Lleol;
- cael adroddiadau rheolaidd gan gynrychiolwyr y gwasanaeth ysgolion/ymgynghorol lleol;
- gwahodd athrawon a phenaethiaid i rannu enghreifftiau o arferion da gydag aelodau CYSAG.

Ni fydd Fframwaith Arolygu newydd ESTYN bellach yn cyfeirio'n benodol at Addysg Grefyddol ac addoli ar y cyd. Mae CYSAG Môn felly yn awyddus i fanteisio ar y cyfundrefnau a'r arferion a ddefnyddir ar hyn o bryd gan benaethiaid ac athrawon wrth iddynt baratoi at y Fframwaith Arolygu newydd. Penderfynwyd y byddai CYSAG yn cyflawni ei chyfrifoldebau statudol trwy wahodd ysgolion i rannu eu hunan arfarniad o Addysg Grefyddol, addoli ar y cyd a datblygiad ysbrydol a moesol disgyblion gyda'r aelodau.

Gofynnir yn garedig i ysgolion cynradd ac uwchradd gyflwyno crynodeb o hunan arfarniad yr ysgol i sylw clerc CYSAG Môn.

Manylion cyswllt:

Enw (Clerc CYSAG): Gareth Jones

Cyfeiriad: Adran Dysgu Gydol Oes, Ffordd Glanhwfa, Llangefni.

Ers 2008, mae CYSAGau ar draws Cymru wedi mabwysiadu neu addasu'r Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol (APADGOS, 2008) fel eu maes llafur cytûn lleol. Mae aelodau'r Panel Ymgynghorol Cenedlaethol Addysg Grefyddol wedi croesawu'r cysondeb hwn ar draws Cymru gan eu bod wedi gallu cydweithio i baratoi canllawiau cyffredin i ysgolion a ChYSAGau. Mae amryw o GYSAGau yng Nghymru wedi mabwysiadu cyfundrefn neu broses debyg i'r un a amlinellir yn y ddogfen hon.

Enw'r Ysgol: **YSGOL PENCARNISIOG**

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion a chyfweliadau â disgyblion.
-

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

Y CYFNOD SYLFAEN

Mae gallu'r disgyblion i drafod a galw i gof yn datblygu yn dda ar ddechrau'r Cyfnod Sylfaen ac erbyn brig y Cyfnod Sylfaen mae bron pob un yn gallu trafod a gofyn cwestiynau.

Gall bron pob un siarad am eu teimladau eu gweithrediadau a'u barnau erbyn diwedd y Cyfnod Sylfaen ac y mae tua hanner yn disgrifio a chynnig sylwadau syml ar safbwyntiau pobl eraill.

Datblygir gallu y plant i ddefnyddio geirfa grefyddol syml ar draws y Cyfnod Sylfaen.

CYFNOD ALLWEDDOL 2

Yng ngwaelod Cyfnod Allweddol 2 mae ychydig iawn yn gallu galw i gof, ymateb a chyfathrebu'n syml rai o'r credoau ac arferion crefyddol sylfaenol yr ymchwilir iddyn nhw. Nid ydynt yn gallu nodi'r hyn sy'n debyg ac yn wahanol mewn crefyddau.

Ym mrig Cyfnod Allweddol 2 mae ychydig iawn o'r disgyblion yn gallu disgrifio rhai credoau ac arferion crefyddol. Gall ychydig iawn o'r disgyblion wneud cysylltiadau rhwng credoau ac arferion crefyddol gan ddisgrifio'r effaith ar fywydau credinwyr ac yn nodi'r hyn sy'n debyg ac yn wahanol o fewn ac ar draws y crefyddau.

Yng ngwaelod Cyfnod Allweddol 2 mae y rhan fwyaf o'r disgyblion yn gallu disgrifio eu teimladau, eu gweithrediadau a'u barnau eu hunain ac yn cynnig sylwadau syml ar safbwyntiau pobl eraill. Nid ydynt eto yn cydnabod bod ystyr i symbolau crefyddol nac yn defnyddio geirfa crefyddol syml yn addas.

Ym mrig Cyfnod Allweddol 2 mae tua hanner o'r disgyblion yn gallu esbonio sut mae eu teimladau, eu gweithrediadau a'u barnau eu hunain yn effeithio ar eu bywydau, ac yn disgrifio sut mae safbwyntiau pobl eraill yn yr un modd yn effeithio ar eu bywydau nhw. Maent yn defnyddio ystod o eirfa grefyddol yn addas.

Yng ngwaelod Cyfnod Alweddol 2 mae bron pob un disgybl yn gallu siarad a gofyn cwestiynau am eu profiadau eu hunain a'r byd o'u cwmpas.

Ym mrig Cyfnod Allweddol 2 mae llawer o'r disgyblion yn gallu trafod eu hymatebion hwy ac eraill i gwestiynau am fywyd a'r byd o'u cwmpas. Mae lleiafrif o'r disgyblion yn gallu mynegi a chyfiawnhau eu syniadau a brnau am gwestiynau sylfaenol.

Mae tystiolaeth yn llyfrau'r plant a chanfyddiadau monitro y dysgu a'r addysgu yn dangos fod safonau yn ddigonol ar draws yr ysgol.

Materion i gael sylw

CYFNOD SYLFAEN

- Parhau i ddatblygu geirfa a gallu'r disgyblion i gwestiynu gan gynnig cyfleoedd iddynt fynegi barn erbyn brig y Cyfnod Sylfaen.
- Datblygu dealltwriaeth o effaith crefydd ar fywydau credinwyr erbyn diwedd y Cyfnod Sylfaen.

CYFNOD ALLWEDDOL 2

- Datblygu dealltwraieth y disgyblion am yr hyn sy'n debyg ac yn wahanol mewn crefyddau.
- Datblygu'r cysylltiadau rhwng credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol gan ddisgrifio'r effaith ar fywydau credinwyr ac yn nodi'r hyn sy'n debyg ac yn wahanol o fewn ac ar draws y crefyddau.

Rhagorol		**Da**		**Digonol**	√	**Anfoddhaol**	

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i benaethiaid a phenaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adrannau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Yr addysgu: cynllunio ac amrediad o strategaethau

Y CYFNOD SYLFAEN

- Mae athrawon y Cyfnod Sylfaen yn gyfarwydd â'r fframwaith enghreifftiol cenedlaethol ar gyfer cyflwyno Addysg Grefyddol. Maent wedi adnabod y sgiliau penodol sy'n ymwneud â phobl, credoau a chwestiynau drwy'r meysydd Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd a datblygiad Personol a Chymdeithasol Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol.
- Mae cynlluniau y Cyfnod Sylfaen ar sail yr ymwybyddiaeth uchod wedi ymgorffori pobl, credoau a chwestiynau o fewn y ddau faes yma ac ar draws y meysydd dysgu eraill.
- Mae'r gweithgareddau wedi eu cynllunio'n ofalus ar draws y cyfnod Sylfaen ac yn dangos dilyniant o un dosbarth i'r llall o ganlyniad i gyd gynllunio a chyd drafod .
- Mae ystod eang o brofiadau yn cael eu cynnig i roi bob cyfle i'r disgyblion wneud cynnydd mewn gwybodaeth a dealltwriaeth a sgiliau trafod a rhesymu yn y maes.
- Mae adnoddau storïol, llyfrau gwybodaeth, llyfrau gwybodaeth, llyfrau mawr, arteffactau, adnoddau TGCh, ymweliadau/ymwelwyr i'r ysgol i gyd yn creu diddordeb ac yn cyfoethogi'r ddarpariaeth yn y maes.
- Mae'r agweddau Crefyddol o fewn y meysydd yn cael eu darparu yn **dda** yn y Cyfnod Sylfaen

CYFNOD ALLWEDDOL 2

- Neilltuir sesiwn o o leiaf awr ar gyfer Addysg Grefyddol ardraws Cyfnod Allweddol 2. Addysgir y maes drwy sesiwn droelli pynciol ym Mlwyddyn 2 a 3.
- Mae cynlluniau ddau dymor diwethaf yn fanwl ac yn sicrhau dilyniant a datblygiad,

Mae ansawdd addysgu a'r ddarpariaeth yn Cyfnod Allweddol 2 yn **anfoddhaol**

Materion i gael sylw

Y CYFNOD SYLFAEN

- Parhau i gynnig ystod eang o brofiadau diddorol a gwerthfawr.
- Athrawon i barhau i fod yn ymwybodol o adnoddau newydd sydd ar gael e.e. mewn TGCh
- Parhau i annog y plant i ddatblygu sgiliau meddwl.

CYFNOD ALLWEDDOL 2

- Rhoi sylw i gwestiynau mawr i sicrhau dyfnder a datblygu sgiliau ymholi y disgyblion.
- Defnyddio dulliau asesu manwl wrth ddarparu tasgau ar gyfer gwahanol alluoedd.
- Manteisio ar y cyfleoedd i fynd a'r plant allan ar ymweliadau â alloldai a gwahodd ymwelwyr i drafod materion Addysg Grefyddol â'r plant.

Rhagorol		Da		Digonol	√	Anfoddhaol	

Addoli ar y Cyd

Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?		
Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?	**Ydy** √	**Nac ydy**

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' (ESTYN, Medi 2010) , 'Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' (Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94)

Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Darperir Addoli ar y Cyd sydd yn dilyn traddodiad cyffredin y gred Gristnogol yn ddyddiol yn yr ysgol. Cynhelir yr Addoliad ar y cyd ar lefel dosbarth ac ysgol.

Fe archwilir agweddau moesol, ysbrydol a chred tra ar yr un pryd yn meithrin ysbryd cymunedol a hyrwyddo ethos a gwerthoedd.

Bydd y plant yn cael cyfle i wneud un neu sawl un o'r canlynol yn ystod yr Addoliad:

- Myfyrio sy'n cynnwys gwrando, gwylio neu fyfyrio ar ysgogiad, cyflwyniad neu sgwrs gan aelod o'r staff neu siaradwr gwadd.
- Gweddïo
- Canu
- Darllen

Ar y cyfan mae Addoli ar y Cyd yn gwneud cyfraniad arwyddocaol at ddatblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y plant. Manteisir ar gyfleoedd i ddatblygu agweddau ar ABaCh, Dinasyddiaeth Fyd Eang a'r Cwricwlwm Cymreig fel rhan o'r Addoliad. Mae creu ethos sydd yn wahanol i ethos pob dydd yr ysgol yn digwydd mewn mwyafrif o'r sesiynau.

Ar y cyfan mae'r ddarpariaeth yn **dda**.

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

- **Efelychu yr arferion da ymhob gwasanaeth.**
- **Sicrhau fod A ar y C dosbarth/adran(CS) yn cydymffurfio a rheoliadau a gofynion**
- **Datblygu ymhellach ethos yr addoliad er mwyn iddo adlewyrchu rhywbeth sydd ar wahân i weithgareddau arferol yr ysgol ar bob achlysur**
- **Sicrhau fod cyfrifoldebau wedi eu rhannu a'r holl staff yn deall eu cyfrifoldebau mewn perthynas ag A ar y C**

Rhagorol		**Da**	√	**Digonol**		**Anfoddhaol**	

Llofnod: Rhian Hughes (Pennaeth Mewn Gofal)

Dyddiad: 5/6/16

Ysgol Syr Thomas Jones

Hunan Arfarnu Adrannol – ADDYSG GREFYDDOL AC ASTUDIAETHAU CREFYDDOL 2015

1 Cwestiwn Allweddol 1 - Pa mor dda yw'r canlyniadau? **1.1 Dangosydd Ansawdd: Safonau**

1.1.1 Canlyniadau a thueddiadau mewn perfformiad mewn cymhariaeth â chyfartaleddau cenedlaethol, darparwyr tebyg a chyrhaeddiad blaenorol

Arfarniad	Tystiolaeth
1.1.1 - Canlyniadau a thueddiadau mewn perfformiad mewn cymhariaeth â chyfartaleddau cenedlaethol 2014 **CA 3 - 2014** **Dim data craidd AG.** • Perfformiad Lefel 5+ (84.3%) yn uwch na'r Sir yn 2012 a 2011. Gwahaniaeth L5+ eleni yn dda. • Perfformiad Lefel 6+ (48.2%) yn uwch na'r Sir dros y 3 blynedd diwethaf sy'n gyson dda. • Perfformiad Lefel 7+ (18.1%) yn uwch na'r Sir dros y 3 blynedd diwethaf sy'n gyson dda. • Cyflawnodd dau ddisgybl lefel 8 yn 2013 sy'n ardderchog. • Sgôr pwyntiau yr ysgol (5.48) yn gymharol gyda'r Sir (5.49). • Perfformiad Lefel 7+ yn gyson âr targedau heriol (18.3%). • Merched yn perfformio yn sylweddol uwch na'r bechgyn Lefel 6+ a 7+. Dyma'r patrwm treigl dros y 3 blynedd diwethaf. • Bechgyn yn perfformio yn well na'r merched ar lefel 5 sy'n well na 2013; ond perfformiad cyffredinol Lefel 5+ yn gyson âr merched. • Canran Lefel 5+ y merched wedi bod yn uwch na'r bechgyn ers 2012, ac yn uwch na'r Sir, yn enwedig yn 2014. Sgôr pwyntiau merched yr ysgol oedd 5.95 o gymharu â sgôr merched y Sir 5.75. Dyma'r tueddiad dros y dair blynedd diwethaf. **Meysydd i'w datblygu:** • Perfformiad lefel 5+ (84.3%) ychydig yn is na 2012, a'r AALl; Perfformiad Lefelau 5 a 6 ychydig yn is na'r targedau heriol (L5+ – 89%; L6+ - 52%). Tracio'r dysgwyr sy'n tangyflawni yn fwy cyson – gweithredu. • Y bechgyn yn tangyflawni ar gyrhaeddiad Lefel 6+ (sylweddol is na chyrhaeddiad y merched).Dim un bachgen wedi cyrraedd Lefel 7 (un – perfformiad eithriadol lefel 8). Llunio a threialu tasgau sy'n cymell, ysgogi a herio y bechgyn i gyrraedd y lefelau uchaf er mwyn codi safonau yn y pwnc. Codi safonau y bechgyn e.e mwy o fframweithiau ysgrifennu, gwahaniaethu ar gyfer y bechgyn, treialu grwpio bechgyn gyda'i gilydd. • Monitro gwaith CA3 – Cylch Hunan Arfarnu y Gyfadran Ddyniaethau a'r Ysgol. • Angen rhoi strwythurau yn eu lle i gynnal y dysgwyr PYD Trafodaeth mater Ysgol Gyfan. • Oherwydd prinder data cenedlaethol ar AG CA3, mae'n anodd cymharu safonau yn effeithiol.	HUNAN_ARFARNU_A2_BL_13_2011-[1444].doc HUNAN_ARFARNU_UG_BL_12_2011_1(2)-[1445].doc HUNAN_ARFARNU_TGAU_BL_11_2011_1-[1447].doc HUNAN_ARFARNU_TGAU_BL_10_2011_1(2)-[1448].doc Hunan-Arfarnu__Ast_Cref_CA4_Tach_2011-[1852].doc Ast_Cref_CA3_-[2061] Hunan_Arfarnu_Canlyniadau_2010_Addysg_Grefyddol-[5095].doc Dogfen_Hunan_Arfarnu_Canlyniadau_Allanol_2009_Addysg_Grefyddol-[5096].doc AST.CREF_CA3_2012-[17009].doc HA_BL_10TGAU_2012-[17010].doc H.A_CA4_ADD.GREF_2012_1-[17011].docx HA_canlyniadau_UG_Ionawr_2012-[14416].docx HA_BL12_UG_2012_AG-[17012].doc HA_BL_13_AG_2012-[17013].doc Adroddiad_1.1.1_AG_2011-[17838].rtf Adroddiad 1.1.1 2012-[27672].rtf Adroddiad 2012-[33242].rtf HA AG UG IONAWR 2013-[33249].doc H.A AG CA4 2013-[33250].doc H.A AG CA5 2013-[33251].doc HA AG UG IONAWR 2014-[33252].doc Adroddiad 2013-[33282].rtf

CA 4 2015

BL 11

- Canlyniadau **ardderchog**– gyda dros hanner 52% (=n42) yn ennill gradd A*/A.
- Y rhan fwyaf (88%) yn ennill gradd A*-C sydd o **safon uchel**.
- Y targedau heriol a'r canlyniadau yn eithaf agos - Targed A* - C oedd 92%. (1 disgybl heb sefyll arholiad Bl 11).
- Tracio cyson yn seiliedig ar y goleuadau traffig a chyfathrebu cyson gyda'r anogwyr dysgu wedi bod yn fuddiol.
- Cyrhaeddiad y bechgyn yn **dda iawn,** ac wedi cyrraedd eu targed neu berfformio yn well.
- Perfformiodd dosbarth MJ (opsiwn 3) orau yn Uned 2 a 3; tra bo dosbarth ALD (opsiwn 1) wedi perfformio yn well yn uned 1 a 2.
- Roedd cyrhaeddiad y SPAG yn gyson dda sef 4/5 marc cyfrwng Cymraeg. Gwelliant eleni gyda'r mwyafrif (65%) yn ennill 4 neu 5 marc.
- Cyfartaledd cyfrwng Cymraeg dosb MJ a ALD (=n34) - pob uned yn uwch na data cyflawn CBAC.
- Pob disgybl wedi gwneud yn debyg neu yn well yn y pwnc o gymharu â phynciau eraill yr ysgol sy'n **dda iawn.**
- Safonau y bechgyn a'r merched yn well yn y ganolfan o gymharu â data cyflawn CBAC.

BL 10

- Canlyniadau **ardderchog** – gyda llawer, 79% (=n23), yn ennill gradd A*/A; 100% A*-C.
- Pawb yn ennill gradd A*- C sydd o **safon uchel.**
- Y ddau ddosbarth wedi perfformio orau yn Uned 1.
- Pawb oedd wedi cofrestru trwy gyfrwng y Gymraeg (=n20) a'r Saesneg (=n3) namyn un wedi cael 5/5 marc yn y SPAG sy'n **ardderchog**. Cynnydd **syfrdanol** ers 2014.
- Safonau dysgwyr cyfrwng Cymraeg a Saesneg yn well ym mhob uned, yn ogystal âr safonau cyffredinol a marciau SPAG.
- Safonau y bechgyn a'r merched yn well yn y ganolfan o gymharu â data cyflawn CBAC.
- Y dysgwyr wedi cyrraedd eu targed neu berfformio yn well.

Materion i'w datblygu:

- Codi safonau SPAG cyfrwng Saesneg.
- Addasu targedau heriol y dosbarthiadau ar gychwyn Bl 11, yn deillio o'r canlyniadau hyn.
- Parhau i lwytho adnoddau aml-gyfryngol perthnasol i'r cwrs, cyn-bapurau arholiad a chynlluniau marcio ar Moodle.
- Tracio y disgyblion hynny sydd ar y ffin C/D/E. Parhau i dracio, monitro a chyfathrebu cyson gyda'r dysgwyr, anogwyr dysgu a rhieni.
- Bl 10 – bod yn fwy heriol gyda'r targedau. Targed heriol A*-A eleni oedd 61%.
- Bl 11 – Cyfrwng Saesneg yn wanach eleni yn arbennig uned 1 a 4 -yr un yn wir yn gyffredinol.
- SPAG cyfrwng Saesneg Bl 11 yn wan - cyfartaledd 2/5.
- Bl 10 - Uned 2 oedd y gwana - Yr un yn wir yn gyffredinol.

CA5- 2015

BL 13 – A2

- Canlyniadau **da** – gyda 92% (=n12) yn ennill gradd A-C; 100% A-D.
- Targed y flwyddyn **eithaf cyson** – 100% A-C.
- Canlyniadau y papur RS 3 yn **dda iawn** – pawb wedi derbyn y radd ddisgwyliedig, neu radd yn well. Cyrhaeddiad y dysgwyr yn yr ysgol yn well ym mhob cwestiwn

Adroddiad AG Medi 2014 CA3
Adroddiad HA AG CA4 Medi 2014
Adroddiad HA AG CA5 Medi 2014
Goleuadau traffig CA4 2013-14
Ffeiliau y dysgwyr
Ffeil Hunan Arfarnu yr adran.
CGA 2014-15
Adroddiad HA AG CA4 Medi 2015
Adroddiad HA AG CA5 Medi 2015
Goleuadau traffig CA4 2014-15
Ffeiliau y dysgwyr
Ffeil Hunan Arfarnu yr adran.
CGA 2014-15

o gymharu â chyfartaledd cyffredinol CBAC (oni bai am un marc yn llai yn 4.a). Perfformiad cwestiwn 3 oedd y gorau**.** Safon atebion 1a, 2a, 3a yn **dda iawn.** • Papur RS4 – Synoptic –cyrhaeddiad y ganolfan yn debyg namyn un marc i gyfartaledd cyffredinol CBAC. • Pob disgybl namyn 3 (=n12) wedi perfformio yn debyg neu yn well yn y pwnc o gymharu â phynciau eraill yr ysgol sydd yn dda iawn. **BL 12 – UG** • Pob disgybl namyn un (=n15 'cash in') wedi perfformio yn debyg neu yn well o gymharu â phynciau eraill yr ysgol sydd yn **dda.** • Papur Bwdhaeth – MJ. Cyrhaeddiad dysgwyr cyfrwng Cymraeg yr ysgol yn uwch o gymharu â chyrhaeddiad cyffredinol CBAC yng nghwestiynau 2 a 4; cyrhaeddiad cyfrwng Saesneg yn well yng nghwestiynau 2,3, 4. 14 o'r 22 wedi perfformio yn debyg neu yn well na'r targed. Cyrhaeddiad y dysgwyr yn yr ysgol yn well yn rhai cwestiynau sef 1b, cwestiwn 2, 3 o gymharu â chyfartaledd cyffredinol CBAC. Perfformiad cwestiwn 2a a 3a oedd y gorau**.** • Papur Iddewiaeth - ALD. Cyrhaeddiad y dysgwyr yng nghwestiwn 3 cyfrwng Cymraeg yr ysgol yn uwch o gymharu â chyrhaeddiad cyffredinol CBAC; cyrhaeddiad cyfrwng Saesneg yn debyg yng nghwestiwn 3a, 3b, 4b, a chwestiwn 4 cyfrwng cymraeg. (Atebion cwestiwn 3 oedd y gwanaf yn 2014 – felly wedi ymateb drwy godi safonau y rhan yma o'r fanyleb). **Materion i'w datblygu:** • RS3 – mwy o sylw i focs 4 y fanyleb i wella ansawdd yr atebion, er dydy y myfyrwyr ddim yn tueddu i ateb y cwestiwn hwn. • RS4 – Graddau yn is na RS3 a'r targedau a bennwyd. Atebion rhan b yn is na chyfartaledd cyffredinol CBAC. Ymateb i adborth CBAC ar ôl derbyn papurau rhai ymgeiswyr yn ôl. • Safon A ac UG – Gwella safon ymatebion rhan b. • Gosod mwy o draethodau a phrofion ym mhob cwrs yn ystod y flwyddyn – ymgyfarwyddo fwy fwy â MPLL traethodau. • RS1/2 – Papur Bwdhaeth – MJ. Cyrhaeddiad y dysgwyr eleni yn is na'r dair blynedd diwethaf. Ystod o farciau yn deillio o ddysgwyr is eu gallu, tangyflawni parhaus. Cyrhaeddiad cwestiwn 1a a 4 a a b yn is o gymharu âr cyfartaledd cyffredinol. Canolbwyntio ar y rhannau hyn o'r fanyleb ar gyfer arholiad 2016. • RS1/2 Iddewiaeth – Cyrhaeddiad cwestiwn 2 a 4 yn is o gymharu âr cyfartaledd cyffredinol. Canolbwyntio ar y rhannau hyn o'r fanyleb ar gyfer arholiad 2016. Sicrhau bod y dysgwyr yn ymateb yn llawn i'r cwrs – paratoi pob rhan o'r fanyleb. • Bod yn fwy llym gyda'r dysgwyr hynny sy'n tangyflawni – awgrymu i beidio sefyll yr arholiad i osgoi graddau isel. Tracio cyson – mater ysgol gyfan. • Drilio a sicrhau dealltwriaeth o derminoleg bynciol a therminoleg arholiad.	

1.1.3 Cyflawniad a chynnydd yn y dysgu

Arfarniad	Tystiolaeth
1.1.3 - Cyflawniad a chynnydd yn y dysgu 2015 ▪ Mae rhaglen strwythuredig o arsylwi gwersi ar draws yr adran AG yn dangos bod y dysgwyr yn gwneud cynnydd da i ragorol ymhob Cyfnod Allweddol. ▪ Ers 2011, mae disgyblion CA3 wedi gwneud cynnydd da yn y pwnc. ▪ Mae'r rhan fwyaf sy'n dilyn y cwrs allanol Ast.Crefyddol yn gwneud cynnydd da iawn neu ragorol. ▪ Yn gyffredinol, mae safonau cyflawniad a chynnydd y merched yn uwch na'r bechgyn mewn AG. Gweler y bwlch yma mewn safonau ysgrifennu estynedig yn arbennig. ▪ Y mae dysgu'r dysgwyr yn cael ei gynllunio yn addas ac yn ateb gofynion y fframwaith cenedlaethol ar gyfer AG, yn ogystal âr Cylch	Add_Gref_Arsylwi_Gwersi_Tach_10-[3449].doc Arsylwi_MJ_Mawrth_2011-[3450].doc Taflen_gynllunio_arsylwi_ALD_3_16-6-2011-[4182].pub arsylwi_ald_haf_2011-[3451].doc GMR_TYM_1_2011-[3452].docx ARFARNU_UNED_O_WAITH_-_BARN_DISGYBLION_TGAU-[3459] Arfarnu_Gwaith_Disgyblion_9O_17-10-11_ald-[3461].docx CA3_GMR_T_1_2011-[3462].docx

Dysgu. O'r herwydd, rhoddir pob cyfle i'r dysgwyr ddatblygu a gwneud cynnydd da yn eu sgiliau pynciol wrth ymdrin âr cwestiynau sylfaenol, archwilio credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol a mynegi ymatebion personol; sgiliau cyffredinol ac ehangach (yn arbennig sgiliau cyfathrebu a meddwl).

- Mae'r addysgu yn fywiog a chadarn efo amrywiaeth o strategaethau diddorol yn ymestyn sgiliau pynciol wrth ymdrin â'r cwestiynau sylfaenol, archwilio credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol a mynegi ymatebion personol; a sgiliau chyffredinol y dysgwyr ac felly, yn dylanwadu arnynt i wneud cynnydd pellach yn y pwnc.
- Mae athrawon yr adran AG yn ymwybodol o'r amrywiaeth o ddulliau dysgu sy'n fanteisiol i ysgogi a hyrwyddo ymhellach gyflawniad a chynnydd y dysgwyr yn y medrau a sgiliau pynciol.

Mae mwyafrif helaeth y dysgwyr yn:

- datblygu eu gallu i gydweithio mewn grwpiau, eu gallu i ymateb ar lafar, yn datblygu eu gwaith ac yn myfyrio ar eu gwaith yn dda;
- dangos cynnydd mewn gwybodaeth, dealltwriaeth a'r medrau, gan alw i gof waith blaenorol a chaffael gwybodaeth newydd am gredoau, athrawiaethau a'r arferion crefyddol y maent wedi eu dysgu. Gall y mwyafrif o'r dysgwyr gymhwyso eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth i sefyllfaoedd newydd yn dda megis esbonio pa effaith a gaiff y credoau, yr athrawiaethau a'r arferion ar fywydau pobl, a'u cymharu â'u bywydau eu hunain megis Bl 7 ac 8 wrth astudio Siciaeth ac Iddewiaeth;
- cynnig atebion i gwestiynau yr athro, a'r mwyafrif yn barod i ofyn cwestiynau i ddisgyblion eraill;
- gosod Meini Prawf Llwyddiant tasg ac felly, yn datblygu i fod yn gyfrifol am eu dysgu eu hunain;
- defnyddio fframweithiau ysgrifennu er mwyn eu harwain i ysgrifennu yn estynedig gan godi safon ysgrifenedig eu gwaith ac hefyd eu gorfodi i feddwl yn estynedig e.e disgrifio ac esbonio'r nodweddion tebyg a gwahanol rhwng Cristnogaeth a Siciaeth, Cristnogaeth ac Iddewiaeth, Cristnogaeth ac Islam;
- hunan arfarnu eu gwaith yng nghyd destun eu Meini Prawf Llwyddiant.

Yn ogystal, mae arolwg gwersi a gwaith dysgwyr yn dangos fod y mwyafrif helaeth o ddysgwyr yn:

- cyflawni'n dda i ragorol yn y pwnc, ac yn dangos cynnydd yn yr hyn y maent wedi ei ddysgu ac wedi ei ddeall; gwneud cynnydd da iawn yn y safonau pynciol, a safonau'r sgiliau yn deillio o hyn. Sgiliau llythrennedd yn dda i ragorol, gyda sgiliau rhifedd yn briodol o ystyried natur y pwnc. (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; 80 MJ 10/3/15; ALD – 8E 16/6/15; MJ – 19/6/15 – 9E);
- gwybod pa mor dda oedd y gwaith a gyflawnwyd; ac yn ymwybodol o safon eu gwaith - cryfderau a meysydd i wella yn y pwnc (Adroddiad craffu ar lyfrau Bl 8 11/11/14, Mawrth 2015 – CA3, Ffeiliau Bl 12/13 25/3/15; Llais dysgwyr Bl 10 1/7/15.
- gwneud cynnydd llwyddiannus yn eu gwaith, yn deillio o adborth ysgrifenedig a llafar yr athro;
- gwneud cynnydd da o ran eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth bynciol;
- hunan-arfarnu a gwerthuso eu gwaith eu hunain a gwaith cyfoedion yn effeithiol, a hynny yn erbyn Meini Prawf Llwyddiant cytunedig (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E);
- gwneud cynnydd yn eu gwaith ysgrifenedig a llafar gan wneud defnydd da o bromtiau llafar/ fframweithiau ysgrifennu. Mae hyn yn arwain at atebion llawn ac estynedig, sydd yn gynnydd yn y dysgu e.e cwestiynau gwerthuso TGAU. O'r herwydd, gall llawer o'r dysgwyr fynegi a chyfiawnhau safbwyntiau yn dda ar faterion crefyddol a moesol gan ddefnyddio ystod dda o dermau crefyddol yn briodol ac effeithiol.

Mae'r adran yn ymateb i'r tracio cyrhaeddiad sy'n digwydd yn rheolaidd yn yr ysgol sy'n:

- cyfrannu at gynnydd yn y dysgu a'r cyflawniad;
- mae'r adran yn paratoi gwaith/gwersi gwahaniaethol ar gyfer dysgwyr ADY er mwyn sicrhau safonau derbyniol a chynnydd y pwnc, ac i'r

Trafodaeth-[3463].pub
MAT_IAITH_YSGRIFENNU_Y_DYNIAETHAU_CA3-[5107].pub
MAT_IAITH-[3464].pub
POLISI_MARCIO-ASESU_AR_GYFER_DYSGU-[3465].docx
POLISI_ANGHENION_ADDYSGOL_YCHWANEGOL-[3537].docx
Tracio_and_Abl_a_Thalentog_Add_Gref_2012-[3539].xls
Y_GYFADRAN_DDYNIAETHAU_-_H.A_CYNLLUNIO_AC_ASESU-[4183].docx
TAFLENNI_H.A_Y_GYFADRAN_DDYNIAETHAU-2-[4184].doc
Y_DYNIAETHAU_-_CYNLLUNIO_AC_ASESU_2011-12-[4455].docx
HA_DYSGU-ADDYSGU_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4906].doc
Adroddiad 1.1.3. 2011-[27598].rtf
Arfarniad-6604025-2012
ASTUDIAETHAU CREFYDDOL 2012-13-[33286].rtf
Arfarnu 1 Y Dyniaethau Gwaith ca4 - 5-11-13-[33287].doc
Monitro llyfrau bl 9 CHwef, 2014 - rhestr wirio-[33288].docx
H.A ADOLYGU CDA EBRILL 2014-[33289].doc
ARHOLIAD BLWYDDYN 7 2014-[33907].docx
HUNAN ARFARNU UNED O WAITH-[33910].docx
HA YMATEB Y DYSGWYR CA3 Y DYNIAETHAU 3-6-14-[33908].doc
HA 2 ABL A THALENTOG Y DYNIAETHAU-[34734].doc
Adroddiad 1.1.3 2013-[33595].rtf
ADRODDIAD 1.1.3 2013-14-[35441].rtf
Adroddiadau arsylwi gwersi a monitro llyfrau y dysgwyr.
Adroddiadau monitro llyfrau yr UDA.
Ffeil Hunan Arfarnu y Gyfadran
CGA 2014-15
Llawlyfr y Gyfadran
Llyfrau y dysgwyr
Portffolio Llythrennedd y Dyniaethau
Portffolio Sgiliau Dysgu y Dyniaethau
Canlyniadau yr Adran
Tracio Ysgol Gyfan
Adroddiadau craffu ar waith 2014-15 – Bl 8, 7, CA3, CA4, CA5

dysgwyr hyn gyflawni hyd eithaf eu gallu; ▪ mae'r adran wedi elwa o arolwg mewnol yn 2010. Dengys yr arfarniad crynodol bod yr adran yn un cadarn a llwyddiannus o ran safonau pynciol a'r sgiliau dysgu ac addysgu; proses hunan arfarnu; ▪ yn flynyddol, mae'r adran yn trefnu sawl taith addysgol werthfawr megis Taith i Wlad Pwyl (2012), Synagog (2013), Canolfan Fwdhaidd (2014), Amgueddfa yr Holocost, sydd yn cyfrannu ac yn datblygu cyflawniad a chynnydd yn y dysgu; ▪ yn 2011, bu i'r adran gefnogi gŵyl i ddathlu Addysg Grefyddol yn yr ysgol gan drefnu cystadleuaeth i ddysgwyr CA3. Bu i'r mwyafrif helaeth o ddysgwyr gymryd rhan, a chwblhau gwaith effeithiol. ▪ mae'r adran yn ymateb i GGA a CGY er mwyn sicrhau bod safon yng nghyflawniad a chynnydd yn y dysgu o safon uchel. Adolygir y CGA yn gyson. **<u>Meysydd i'w datblygu:</u>** ▪ Parhau i arfarnu'r safonau pynciol y mae'r dysgwyr yn eu cyrraedd mewn gwersi. ▪ Parhau i lunio sgaffaldiau/promtiau amrywiol er mwyn cefnogi dysgu annibynnol a dysgwyr ADY. ▪ Miniogi arfarniad yr adran o gynnydd dysgwyr /grwpiau penodol o ddysgwyr yn erbyn y targedau a osodwyd iddynt. ▪ Defnyddio 'lanyards' ar gyfer cyfrifoldebau gwaith grwp er mwyn ysgogi cynnydd yn y gwaith llafar. ▪ Defnyddio taflenni rheolau iaith yn fwy cyson- tystiolaeth yn y marcio – dysgwr/athro.	Adroddiadau arsylwi gwersi – 2014-15 Goleuadau traffig – 2014-15 a chynllun gweithredu CA4 Llais y dysgwyr Bl 10 – barn am gwrs TGAU CGA 2015-16 Cofnodion adrannol

1.1.4 Sgiliau

Arfarniad	Tystiolaeth
<u>1.1.4 - Sgiliau 2015</u> ▪ Ers 2010, mae llythrennedd yn flaenoriaeth yng NgGA gyda'r ffocws ar wella sgiliau ysgrifennu, llefaredd a darllen y dysgwyr. Gweler adroddiadau arsylwi gwersi a monitro llyfrau eleni am dystiolaeth bellach (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E); ▪ Mae'r sgiliau yn flaenllaw yng nghynlluniau gwaith yr adran er mwyn codi safonau, amrywio'r dysgu, ac ysgogi y dysgwyr i wneud cynnydd pellach. Mae'r adran wedi cychwyn codio y sgiliau llythrennedd i gynlluniau gwaith CA3. ▪ Mae'r adran yn cyfrannu ac yn datblygu medrau y dysgwyr yn dda iawn ar draws y tri chyfnod allweddol (Adroddiad craffu ar waith	CDA_-_cynllun_gwaith_DYNIAETHAU__2011-[1195].doc CDA_-_Trafod_DYNIAETHAU__2011-[1205].doc CDA_-_Dwyieithrwydd_DYNIAETHAU__2011-[1210].doc CDA_-_Darllen_DYNIAETHAU__2011-[1211].doc Cynllun_gwaith_Bl_8-[3593].docx Bar._Bat_Mitzvah_Presentation_-_BAC-[3651].ppt

Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E);.

- Mae sgil cyfathrebu y dysgwyr yn dda oherwydd darpariaeth yr adran i gefnogi sgiliau llythrennedd er mwyn gwneud cynnydd yn eu cyflawniad yn y sgil a'r pwnc. Mewn AG ac AC, bydd y dysgwyr yn gofyn cwestiynau, mynegi teimladau a barn; gwrando ar eraill, defnyddio strategaethau drallen/ysgrifennu a dangos dealltwriaeth o iaith grefyddol. (Ymateb i HMS 1/9/11 – Strwythuro gwaith grŵp a defnydd o bromptiau llafar; amrywio stategaethau darllen; defnydd o fframweithiau ysgrifennu a rheolau ysgrifennu).
- Yn CA5, mae'r adran yn cyfrannu at sgil Cyfathrebu y BAC yn ogystal âr Ymchwiliad Unigol sydd yn ddefnyddiol i'r dysgwyr e.e Cymharu crefydd/agwedd o grefydd rhwng Cymru a gwlad arall. Mae cyfraniad AG i'r meysydd hyn o'r BAC wedi bod yn llwyddiannus.Mae'r dysgwyr hefyd yn cael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau, gwybodaeth a dealltwriaeth o grefydd er mwyn ateb cwestiynau dynol a chrefyddol sylfaenol. Astudir pynciau megis Moeseg Feddygol; Cymru fel gwlad aml-ddiwylliannol - amrywiaeth o ran diwylliant a chrefydd; rôl y teulu; perthynas; cymodi; dylanwad crefydd ar ddinasyddiaeth; cynaliadwyedd; gwneud penderfyniadau gwleidyddol; defnyddio a chamddefnyddio amser hamdden; urddas dynol; cyfrifoldebau'r Cenhedloedd Unedig.
- Mae'r dysgwyr yn ymwybodol o gyfraniad y sgiliau yn y pwnc, ac o bryd i'w gilydd, yn mynegi barn am eu safonau yn y medrau. (Gweler arfarniad y dysgwyr yn y llyfrau).
- Ers 2011, mae gwersi yr adran yn rhoi cyfle i'r dysgwyr amlygu sgiliau yn amrywio o safonau da i ragorol, yn arbennig felly sgiliau meddwl a chyfathrebu.Yn y gwersi AG, bydd y dysgwyr yn gofyn cwestiynau sylfaenol sy'n codi trwy brofiad dynol, y byd ac agweddau ar grefydd. Maent yn archwilio credoau, dysgeidiaethau ac ymarferion crefyddol mewn sawl crefydd, yn bennaf Cristnogaeth, Iddewiaeth, Hindwaeth, Siciaeth, Islam. Yn ogystal, mae'r dysgwyr yn defnyddio ystod o ffynonellau crefyddol ac anghrefyddol er mwyn gallu gwerthuso eu hymatebion ymhellach (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E);
- Yn y gwersi, mae'r mwyafrif llethol o'r dysgwyr yn gwrando ar eraill, yn gofyn cwestiynau ac yn ymateb i syniadau a gwybodaeth. Mae hyn yn rhoi gwedd gliriach ar ystyr a dealltwriaeth o'r pwnc.
- Yn y gwersi, mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr yn ymdopi â gofynion tasgau, fel gweithgareddau darllen ac ysgrifennu. Mae'r rhan fwyaf yn gallu chwilio am wybodaeth yn effeithlon er mwyn gosod a datrys problemau.
- Mae llawer iawn o ddysgwyr yn gallu ysgrifennu'n glir a darllen er mwyn deall ar y lefelau priodol. Gall y mwyafrif ymgymryd â thasgau ymchwil e.e Bl 11 sefyllfa Rhyfel a Heddwch, Moeseg Feddygol yn ein byd heddiw a'r ymateb crefyddol i'r pynciau hyn.
- Ers 2012, mae canlyniadau CA4 a 5 y bechgyn wedi bod yn gyson â chanlyniadau y merched, gan ddangos cynnydd yn eu perfformiad. Yn CA3 2014, mae'r bechgyn yn perfformio yn well na'r merched ar lefel 5 sy'n well na 2013, ond, yn 2013 a 2014, mae'r bechgyn wedi tangyflawni ar gyrhaeddiad Lefel 6+ (sylweddol is na chyrhaeddiad y merched). 2015??
- Dengys llyfrau y dysgwyr ystod o strategaethau yn cwmpasu sawl sgil, yn arbennig sgiliau cyfathrebu er mwyn sicrhau bod y dysgwyr yn gwneud cynnydd pellach a bod y safonau yn dda i ragorol. Mae safonau y sgiliau yn deillio o safonau pynciol AG. Gall y mwyafrif helaeth o ddysgwyr gymhwyso eu medrau heb gymorth.
- Mae'r adran wedi elwa o arolwg mewnol yn 2010. Dengys yr arfarniad crynodol bod yr adran yn un cadarn a llwyddiannus o ran safonau pynciol a'r sgiliau dysgu ac addysgu; proses hunan arfarnu.
- Yn flynyddol, mae'r adran yn trefnu sawl taith addysgol megis Taith i Wlad Pwyl, Synagog, Canolfan Fwdhaidd, Amgueddfa yr Holocost, sydd yn fuddiol ac yn cyfrannu a chyfoethogi sgiliau y dysgwyr megis cyfathrebu.

<u>Meysydd i'w datblygu</u>:

- Parhau i ddatblygu sgiliau rhif a TGCh y dysgwyr yn y pwnc.
- Parhau i arfarnu safon y Sgiliau Sylfaenol a'r Uwch Sgiliau Llythrennedd er mwyn sicrhau bod yr holl ddysgwyr yn gweithio ar lefel dda ac ymestyn y goreuon i lefel ragorol.
- Cynllunio tasgau dilynol i ateb gofynion y dysgwr unigol – deialog rhwng yr athro a'r dysgwr.
- Codi safonau cyflawniad – ail-ddrafftio gwaith ysgrifenedig estynedig.

Individual_Investigation_-_Judaism_-_BAC-[3652].doc
H.A_Y_SGILIAU_DYSGU_-_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4239].doc
H-[4241].A_SGILIAU_2011
ARSYLWI_LWJ_2012-[4736].doc
C.GWERS_LWJ_T_1_2012-[4242].docx
llyfrau_ca4_GMR_T_1_2011-[4463].docx
ARFARNU_UNED_O_WAITH_-_BARN_DISGYBLION_TGAU-[4243]
Tasg_asesu_mynegiant_crefyddol_7o-j-n-e-s-[4251].doc
taflen_gynlluniotasg_lefelau-[4253].pub
Asesiad_bl_7_-_Lefel_7_Drafft_un_a_dau_2011-[3592].docx
MAT_IAITH_YSGRIFENNU_Y_DYNIAETHAU_CA3-[5108].pub
MAT_IAITH-[4247].pub
PROMPTIAU_LLAFAR_Trafodaeth-[4248].pub
Gridiau_Llythrennedd_-_arfarniad_Add_Gref_ou_defnydd-[4258].docx
HUNAN_ARFARNU_UNED_O_WAITH_2011-12_Bl_7-[4484].docx
DATBLYGU_ysgrifennu-[4260].doc
GRID_TGCh_2011-12-[4737].pub
HA_GWERSI_CRYNODOL_2011-12-[5126].docx
HA_GWERSI_CRYNODOL_2011-12_1-[5127].docx
Adroddiad 1.1.4 2011-[27601].rtf
Arfarniad-6604025-2012 ASTUDIAETHAU CREFYDDOL 2012-13-[33291].rtf
Adroddiad 1.1.4 2012-[33596].rtf
YMATEB I AROLWG 2012-[33904].docx
NUMERACY AUDIT F Rhifedd Add Gref 2013-[33630].xls
Arfarnu 1 Y Dyniaethau Gwaith ca4 - 5-11-13-[33905].doc
ARHOLIAD BLWYDDYN 9 2014-[33906].docx
H.A ADOLYGU CDA EBRILL 2014-[33628].doc
Numeracy Audit February 2014-[34732].xlsx
HA 2 ABL A THALENTOG Y DYNIAETHAU-[34733].doc
ADRODDIAD 1.1.3 2013-[35566].rtf
Adroddiadau monitro llyfrau yr UDA.
CGA 2014-15
Ffeil Hunan Arfarnu
Llawlyfr y Gyfadran
Llyfrau y dysgwyr
Portffolio Llythrennedd y Dyniaethau

▪ Annog y bechgyn i wneud cynnydd pellach, a chyrraedd lefelau uwch yng NgA 3 - sgiliau cyfathrebu y bechgyn yn wannach na'r merched. ▪ Parhau i annog lleiafrif o ddysgwyr i symud o fod angen cymorth wrth ddefnyddio'r medrau i ddefnyddio eu medrau'n effeithiol yn annibynnol. ▪ Cefnogi dosbarthiadau TGAU er mwyn ennill marciau teilwng SAG yn eu harholiadau allanol yn 2015. ▪ O Fedi 2015, ymgyfarwyddo âr drefn newydd o asesu Llythrennedd a Rhifedd pob dysgwr yn CA3 ar draws y pynciau mewn ymateb i ofynion y Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd. ▪ Codio sgiliau llythrennedd yng nghynlluniau gwaith CA3. ▪ Defnyddio taflenni rheolau iaith yn fwy cyson- tystiolaeth yn y marcio – dysgwr/athro. ▪ Defnyddio adnoddau fel 'lanyard' i annog gwaith llafar effeithiol yng ngwersi CA3.	Portffolio Sgiliau Dysgu y Dyniaethau Arfarniadau y dysgwyr Cofnodion CDP Adroddiadau craffu ar waith 2014-15 – Bl 8, 7, CA3, CA4, CA5 Adroddiadau arsylwi gwersi – 2014-15 Adroddiad Llais y dysgwyr Bl 10 – barn am gwrs TGAU CGA 2015-16 Cofnodion adrannol Taflenni rheolau iaith

2 Cwestiwn allweddol 2 – Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

2.1 Dangosydd Ansawdd Profiadau dysgu

2.1.2 Darpariaeth ar gyfer medrau

Arfarniad	Tystiolaeth

ADRODDIAD 2.1.2 2015	
▪ Mae cynlluniau gwaith AG ac AC yn gynhwysfawr, ac yn cynnwys sylw priodol a chydlynol i ddatblygu medrau cyfathrebu, rhifedd a TGCh. ▪ Caiff gwersi'r adran AG ac AC eu cynllunio'n drylwyr i gynnig cyfleodd i ddysgwyr ddatblygu eu sgiliau, yn enwedig sgiliau cyfathrebu. (Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E); ▪ Mae arsylwadau gwersi yn dangos bod disgyblion yn cael cyfleoedd da i ragorol i ddefnyddio a datblygu eu sgiliau o fewn cyd-destun y pwnc, yn arbennig felly, sgiliau cyfathrebu.Ym mhob CA, gall y rhan fwyaf o'r dysgwyr ofyn, trafod ac ymateb i gwestiynau sylfaenol sy'n codi o'u profiadau eu hunain, y byd o'u cwmpas ac agweddau at grefydd. (Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E); ▪ Mae'r medrau yn cael sylw priodol wrth arsylwi gwersi/monitro llyfrau. Dengys y dystiolaeth bod safonau cyfathrebu y dysgwyr am y pynciau a astudir yn dda i ragorol ar draws y tri chyfnod allweddol. Gwelwyd yn y llyfrau bod y dysgwyr yn gallu galw i gof ac esbonio'r credoau, dysgeidiaethau ac ymarferion crefyddol a ymchwilir e.e Siciaeth a Christnogaeth ym Ml7; Iddewiaeth a Christnogaeth ym Ml 8; Islam a Christnogaeth ym Ml 9. (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; CA5; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E);. ▪ Mae'r adran wedi elwa o arolwg mewnol yn 2010. Dengys yr arfarniad crynodol bod yr adran AG yn un cadarn a llwyddiannus o ran safonau pynciol a'r sgiliau dysgu ac addysgu. ▪ Mae aelodau'r adran yn ymwybodol o'r dysgwyr abl a dawnus, ac yn sicrhau gwaith gwahaniaethol er mwyn herio y dysgwyr hynny i wneud cynnydd pellach e.e mae'r Adran yn llunio papurau arholiad mewnol yn seiliedig ar bapur TGAU AC yn CA 3 i herio y dysgwyr. (Gweler llyfrau y dysgwyr); ▪ Mae'r adran yn ymwybodol o' r dysgwyr sydd ar Y Gofrestr AAD+Y, yn ogystal âr dysgwyr sy'n tangyflawni yn y Sgiliau Sylfaenol er mwyn eu cynorthwyo i godi safon eu gwaith. ▪ Mae’r adran yn rhoi sylw i Strategaeth Llythrennedd, Rhifedd a TGCh yr ysgol. Rhoddwyd sylw i Lythrennedd a Rhifedd yn 2012, 2013, 2014 ar GGA er mwyn datblygu y sgiliau hynny. ▪ Gwaith Llythrennedd y Gyfadran wedi ei mapio ar draws tair blynedd yn amlinellu ffocws penodol pob tymor yn CA3 i ddatblygu gwahanol ffurfiau o ysgrifennu. Gwnaed hyn mewn ymgynghoriad âr Adran Gymraeg. Bydd hyn yn atgyfnerthu a gwella yr hyn y maent yn ei wybod yn barod, a phlethu i wersi iaith. Tybir i hyn fod yn arfer rhagorol. Mae Bl 9 wedi esbonio effaith crefydd ar fywydau unigolion, cymunedau lleol a'r gymdeithas ehangach gan ddefnyddio iaith grefyddol yn addas wrth ymdrin â chydraddoldeb. ▪ Defnyddir promtiau/fframweithiau/matiau iaith/ystod o strategaethau addysgu a dysgu i helpu y disgyblion i wella eu sgiliau llythrennedd a chodi safonau yn y pwnc e.e CA3 – ‘5 uchel’ fel fframwaith i godi safonau gwerthuso y dysgwyr; Bl 8 wrth drafod y Synagog, Dilema Shabbat . Tybir i hyn fod yn arfer dda iawn. ▪ Rhoddir cyfle i ddysgwyr gynnig meini prawf llwyddiant sy’n berthnasol i’r sgil dan sylw mewn gwersi e.e sut i fynegi barn am bwnc/mater allweddol. (Gweler adroddiadau arsylwi gwersi a monitro llyfrau). ▪ Rhoddir cyfle i'r dysgwyr eu hunan arfarnu eu safonau yn y medrau mewn gwersi penodol. (Gweler adroddiadau arsylwi gwersi a monitro llyfrau). ▪ Mae rhaglen hunan arfarnu yr ysgol/adran yn rhoddi sylw i ddatblygiad y medrau ac yn cael effaith gadarnhaol ar safonau y sgiliau. ▪ Mae defnydd yr adran o TGCh yn foddhaol i gefnogi AG ac AC trwy gynorthwyo y dysgwyr i ymchwilio i amrywiaeth o ffynonellau gwybodaeth am faterion ar-lein er mwyn ysgogi y dysgu, ac i fod yn sylfaen i drafodaeth bellach yn y dosbarth ac arwain at ysgrifennu estynedig. ▪ Mae'r adran yn cyfrannu at yr Wythnos Sgiliau gan roddi cyfle i’r dysgwyr ddefnyddio a datblygu eu sgiliau mewn awyrgylch ‘wahanol.' ▪ Yn flynyddol, mae'r adran AG yn trefnu sawl taith addysgol megis Taith i Wlad Pwyl, Synagog, Canolfan Fwdhaidd, Amgueddfa	CDA_-_cynllun_gwaith_DYNIAETHAU__2011-[1193].doc CYNLLUN_GWAITH_AG_CA3_-[1220] PROMPTIAU_LLAFAR_Trafodaeth-[3595].pub MAT_IAITH_YSGRIFENNU_Y_DYNIAETHAU_CA3-[5109].pub MAT_IAITH-[3596].pub ARFARNU_GWERS_GMR_80_T1_2011-[3597].docx Asesiad_bl_7_-_Lefel_7_Drafft_un_a_dau_2011-[3598].docx Tracio_and_Abl_a_Thalentog_Add_Gref_2012-[3642].xls CDA_2011-12-[3643].docx H.A_SGILIAU_2011-[4159].doc DYNIAETHAU_Ysgrifennu_CA3_2011-12-[4167].doc Gridiau_Llythrennedd_-_arfarniad_Add_Gref_ou_defnydd-[4168].docx YR_ADRAN_ADDYSG_GREFYDDOL_-_TAFLENNI_CYCHWYNNOL_CA3-[4189].docx H.A_Y_SGILIAU_DYSGU_-_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4264].doc ASESIAD_BLWYDDYN_8-[4266].doc Emma_level_6_YEAR_8_2011-[4267].docx ARFARNU_UNED_O_WAITH_-_BARN_DISGYBLION_TGAU-[4485] llyfrau_ca4_GMR_T_1_2011-[4486].docx GRID_TGCh_2011-12-[4738].pub ADOLYGU_CDA_2010-11_CDA_2011-[3645].docx ADOLYGU_CDA_2011-12-[4739].doc C.GWERS_LWJ_T_1_2012-[4748].docx ARSYLWI_LWJ_2012-[4749].doc HA_DYSGU-ADDYSGU_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4920].doc Adroddiad 2.1.2 2011-[27577].rtf YMATEB I AROLWG 2012-[33634].docx HUNAN ARFARNU UNED O WAITH 2012-13 Bl 9-[33661].docx Arsylwi gwersi FWG a MJ-[33656].docx Adroddiad 2.1.2 2012-[33635].rtf HA SGILIAU DYSGU Mehefin 2013-[33660].doc Arsylwi gwersi MJ a ZH-[33655].docx Monitro llyfrau bl 9 CHwef, 2014 - rhestr wirio-[33645].docx: Cynllun gwers MJ MAWRTH 2014-[33632].docx Hunan Arfarnu Llyfrau Bl 9 Chwef, 2014 y Dyniaethau-[33650].doc Numeracy Audit February 2014-[34736].xlsx Golau Traffig Blwyddyn 10 Drafft 6 Ebrill

yr Holocost, sydd yn cyfrannu ac yn cyfoethogi sgiliau y dysgwyr megis cyfathrebu. ▪ **<u>Meysydd i'w datblygu</u>** ▪ Mae gwaith pellach angen ei wneud o ran cynllunio gwell profiadau mewn Rhif a TGCh. ▪ MJ i greu Mat Rhifedd ar gyfer y Dyniaethau. ▪ Parhau i fireinio cynlluniau gwaith yr adran i gynnwys sylw priodol a chydlynol i ddatblygu'r medrau yn enwedig rhifedd a TGCh. ▪ Codio sgiliau llythrennedd /rhifedd yng nghynlluniau gwaith CA3. ▪ Parhau i ddarparu a gwahaniaethu ar gyfer y dysgwyr abl a dawnus. ▪ Parhau i sicrhau bod arfer dda yn cael ei rannu ar draws y Gyfadran Ddyniaethau fel a waned yn Arfarnu 3, 2015. ▪ Cefnogi dosbarthiadau TGAU er mwyn ennill marciau teilwng SAG yn eu harholiadau allanol yn 2014. ▪ Cynllunio tasgau dilynol i ateb gofynion y dysgwr unigol – deialog rhwng yr athro a'r dysgwr. ▪ Codi safonau cyflawniad – ail-ddrafftio gwaith ysgrifenedig estynedig. ▪ Annog y bechgyn i wneud cynnydd pellach, a chyrraedd lefelau uwch yng NgA 3 - sgiliau cyfathrebu y bechgyn yn wannach na'r merched. ▪ Parhau i annog lleiafrif o ddysgwyr i symud o fod angen cymorth wrth ddefnyddio'r medrau i ddefnyddio eu medrau'n effeithiol yn annibynnol. ▪ Cefnogi dosbarthiadau TGAU er mwyn ennill marciau teilwng SAG yn eu harholiadau allanol yn 2015. ▪ O Fedi 2015, ymgyfarwyddo âr drefn newydd o asesu Llythrennedd a Rhifedd pob dysgwr yn CA3 ar draws y pynciau mewn ymateb i ofynion y Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd. ▪ Defnyddio taflenni rheolau iaith yn fwy cyson- tystiolaeth yn y marcio – dysgwr/athro. ▪ Defnyddio adnoddau fel 'lanyard' i annog gwaith llafar effeithiol yng ngwersi CA3.	2014-[34738].xls Y GYFADRAN DDYNIAETHAU - YSGRIFENNU - RHEOLAU IAITH - TACH 2013-[33662].docx ARHOLIAD BLWYDDYN 9 2014-[33663].docx HA 2 ABL A THALENTOG Y DYNIAETHAU-[34735].doc Adroddiadau monitro llyfrau yr UDA. Ffeil Hunan Arfarnu CGA 2014-15 Llawlyfr y Gyfadran Llyfrau y dysgwyr Portffolio Llythrennedd y Dyniaethau Portffolio Sgiliau Dysgu y Dyniaethau SIMS Arfarniadau y dysgwyr Cofnodion CDP Adroddiadau craffu ar waith 2014-15 – Bl 8, 7, CA3, CA4, CA5 Adroddiadau arsylwi gwersi – 2014-15 Llais y dysgwyr Bl 10 – barn am gwrs TGAU CGA 2015-16 Cofnodion adrannol Taflenni rheolau iaith

2.2.1 Ystod ac ansawdd y dulliau addysgu

Arfarniad	Tystiolaeth
<u>ADRODDIAD 2.2.1 2015</u> ▪ Mae gan athrawon AG yr adran gymwysterau priodol ac yn meddu ar wybodaeth gyfredol o'u meysydd arbenigol. Mae'r athrawon yn canolbwyntio	H.arfarnu_Adroddiad_Cynnal_Medi_2011-[1181].docx CDA_-_cynllun_gwaith_DYNIAETHAU__2011-[1194].doc

ar ddatblygu tri sgil craidd y dysgwyr yn y gwersi AG sef ymdrin â cwestiynau sylfaenol, archwilio credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol; a mynegi ymatebion personol.

- Yn CA3, mae AG yn ysgogi y dysgwyr i feddwl drostynt eu hunain er mwyn datblygu dealltwriaeth o fywyd, y byd, a chwilio am ystyr. Ar ôl amrywiol weithgaredd, mae'r dysgwyr yn gallu cymhwyso eu gwybodaeth am grefydd yn dda, a gwerthuso cwestiynau crefyddol a moesol yn effeithiol. Dengys y dysgwyr ddealltwriaeth o effaith ac arwyddocâd crefydd ar gredinwyr yn lleol, cenedlaethol a byd-eang. Yn aml, mae'r dysgwyr yn cael cyfleoedd i fynegi ymatebion personol wrth chwilio am ystyr.
- Yn CA 4 a 5, mae'r dysgwyr yn gallu cyfrannu at ddadleuon ac ymchwilio i bynciau penodol sydd yn amlwg yng Nghymru ac yn fyd-eang yn dda. Bydd y dysgwyr yn darganfod amrywiol safbwyntiau a dehongliadau, ac felly, yn meithrin parch. Yn ystod y cyfnodau hyn, mae'r dysgwyr yn cael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau, gwybodaeth a dealltwriaeth o Gristnogaeth a'r prif grefyddau eraill er mwyn gofyn ac ymateb i gwestiynau dynol a chrefyddol sylfaenol. Gwneir hyn trwy dri sgil craidd yn y pwnc.
- Mae'r amser a neilltuir i'r AG ac AC ym mhob Cyfnod Allweddol yn ddigonol, ac yn bodloni gofynion y maes llafur.
- Mae AG yn cyfrannu'n ddefnyddiol at ddatblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y dysgwyr.
- Mae cynlluniau gwaith yr adran yn gynhwysfawr ac yn dangos yn benodol sut mae'r dysgwyr am ddatblygu y tri sgil craidd pynciol. Defnyddir y sgiliau hyn fel cyd-destunau i ddatblygu sgiliau y dysgwyr.
- Mae'r cynlluniau gwaith yn ymgorffori y Dimensiwn Cymreig yn addas mewn AG ac AC e.e sefyllfa cyfartaledd yng Nghymru, Cymru aml-ddiwylliannol. Mae asiantaethau allanol yn cyfrannu at y gwersi, a bydd y dysgwyr yn ymweld â mannau addoli
- Mae'r cynlluniau gwaith yn ymgorffori addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang yn dda o fewn AG ac AC. e.e ymdrin â materion fel rhagfarn, hiliaeth, gwahaniaethiad, caethwasiaeth, tlodi.
- Mae'r Adroddiadau Arsyllu Gwersi am y 4 blynedd diwethaf yn nodi fod:

- y gwersi wedi eu cynllunio'n ofalus ar sail Meini Prawf Llwyddiant gwers effeithiol ac yn cynnig cynlluniau gwersi/ gwaith sy'n adlewyrchu blaenoriaethau lleol a chenedlaethol, megis datblygu meddwl ac asesu ar gyfer dysgu;

- gan wersi'r adran nodau addysgol clir, yn deillio o'r sgiliau pynciol, sydd yn dilyn y cylch dysgu. Ers HMS Medi 2011, a HMS Medi 2015, mae'r adran yn dilyn Meini Prawf Llwyddiant gwers effeithiol er mwyn sicrhau gwersi llwyddiannus, o safon uchel;

- yr addysgu o fewn yr adran yn dda. Mae gwersi'r adran sydd wedi eu harsylwi dros y 4 blynedd diwethaf wedi eu graddio yn rhagorol neu dda.

- Yn yr holl wersi a arsylwyd dros y bedair mlynedd ddiwethaf, gwelwyd addysgu medrus efo amrywiaeth o strategaethau diddorol yn ymestyn sgiliau pynciol a chyffredinol y dysgwyr.
- Mae'r addysgu o safon dda i ragorol, gyda chynllunio manwl a'r strategaethau amrywiol o addysgu yn cael eu defnyddio yn gyson yn yr adran.
- Dros y bedair mlynedd diwethaf, mae'r adran wedi datblygu defnydd effeithiol o adnoddau i symbylu diddordeb y dysgwyr gan gynnwys arteffactau crefyddol megis Bl 8 Iddewiaeth; '5 uchel' i annog y dygsywr i wethuso yn effeithiol; CA4 wrth astudio mynegiant crefyddol, CA5 Bwdhaeth ac Iddewiaeth; adnoddau TGCh ac adnoddau aml-gyfryngol cyfoes megis Moodle.
- Mae arfarniadau y dysgwyr o ystod ac ansawdd y dulliau dysgu yn werthfawr, yn dangos bod amrywiaeth, a bod y dysgwyr yn cyflawni'n dda yn y

CYNLLUN_GWAITH_AG_CA3_-[1221]
Gridiau_Llythrennedd_-_arfarniad_Add_Gref_ou_defnydd-[4169].docx
DYNIAETHAU_Ysgrifennu_CA3_2011-12-[4170].doc
YR_ADRAN_ADDYSG_GREFYDDOL_-_TAFLENNI_CYCHWYNNOL_CA3-[4190].docx
Taflen_gynllunio_arsylwi_ALD_3_16-6-2011-[4191].pub
Y_DYNIAETHAU_-_CYNLLUNIO_AC_ASESU_2011-12-[4510].docx
H.A_Y_SGILIAU_DYSGU_-_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4511].doc
HUNAN_ARFARNU_UNED_O_WAITH_2011-12_Bl_7-[4512].docx
GRID_TGCh_2011-12-[4740].pub
ARSYLWI_ALD_2012-[4750].doc
Adroddiad 2.2.1 2011-[27580].rtf
HA_DYSGU-ADDYSGU_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4921].doc
MAT_IAITH_YSGRIFENNU_Y_DYNIAETHAU_CA3-[5128].pub
Evaluation of Year 10 Work-[33888].docx:
Evaluation of Year Ten Work-[33889].docx
HA_GWERSI_CRYNODOL_2011-12-[5129].docx
Adroddiad 2.2.1 2012-[33884].rtf
YMATEB I AROLWG 2012-[33903].docx
Arsylwi gwersi MJ a ZH-[33891].docx
Monitro llyfrau bl 9 CHwef, 2014 - rhestr wirio-[33894].docx
Cynllun gwers MJ MAWRTH 2014-[33885].docx

pwnc, ac yn dangos diddordeb. Gwneir defnydd da o TGC, clipiau newyddion lleol/cenedlaethol, cerddoriaeth, offer ar-lein i gynorthwyo a hyrwyddo y pwnc a'r dysgu. Mae hyn yn ehangu meddwl y dysgwyr, ac yn eu helpu i gymhwyso eu dysgu mewn cyd-destunau newydd ar draws pob cyfnod allweddol yn AG ac AC. (Gweler llyfrau y dysgwyr - hunan arfarnu y dysgwyr, Arfarnu 5, 2015 – llais dysgwyr CA4, adroddiadau arsylwi gwersi).

- Mae athrawon yr adran AG yn gosod y dysgu yng nghyd-destun newyddion digwyddiadau lleol, a chenedlaethol er mwyn gwella ymwybyddiaeth a dealltwriaeth y dysgwyr o'r pwnc dan sylw e.e Bl 11 Moeseg Feddygol; Bl 10 Y Byd; Bl 8 Stiwardiaeth.
- Mae adroddiadau Monitro Gwersi 2011-2015, ynghyd â chofnodion cyfeirio dysgwyr yn dangos athrawon yr adran yn rheoli ymddygiad dysgwyr yn effeithiol, ac yn meddu ar berthynas waith effeithiol iawn gyda’r dysgwyr.
- Mae'r cwrs UG AC ar gael ar Moodle sydd yn annog y dysgwyr i ddysgu yn annibynnol gartref. Mae defnydd cynyddol o’r adnodd hwn gan y dysgwyr.
- Yn unol â pholisi yr ysgol, gosodir targedau heriol i bob disgybl.
- Mae’r adran yn gwahaniaethu ar gyfer dysgwyr ADY yn ogystal â herio’r mwy galluog. Gwneir defnydd cyson o ddulliau cinesthetig yn y gwersi wrth gyflwyno pwnc. (Gweler adroddiad MJ Mawrth 2014 wrth gyflwyno’r Synagog i ddysgwyr is eu gallu).
- Mae rhannu dosbarth.
- Dosbarthiadau TGAU o ran cyfrwng iaith / dosbarthiadau llai yn golygu drilio a rhoddi sylw i unigolion penodol sy'n arwain at gynnydd.
- Mae’r adran yn cyd-weithio yn effeithiol gyda’r anogwyr dysgu, a’r Adran ADY er mwyn sicrhau cefnogaeth a chyfraniad yr aelodau dan sylw mewn gwersi. (Gweler cofnodion adrannol ac adroddiad gwers MJ Mawrth 2014).
- Dros y bedair mlynedd diwethaf, mae holl wersi’r adran AG yn ymateb i Bolisi Iaith yr ysgol, ac yn annog pob disgybl i ddefnyddio’r ddwy iaith. Rhoddir sylw i hyn yng nghynlluniau gwaith manwl yr adran a CGA.
- Mae’r addysgu yn rhan o raglen Hunan Arfarnu yn flynyddol er mwyn sicrhau amrywiaeth yn y cynllun gwaith.
- Mae'r adran wedi elwa o arolwg mewnol yn 2010. Dengys yr arfarniad crynodol bod yr adran yn un gadarn a llwyddiannus o ran safonau pynciol a'r sgiliau dysgu ac addysgu; proses hunan arfarnu a'r prosesau arfarnu sy'n cael eu bwydo i GGA.
- Yn flynyddol, mae'r adran AG yn trefnu sawl taith addysgol megis Taith i Wlad Pwyl, Synagog, Canolfan Fwdhaidd, Amgueddfa yr Holocost, sydd yn cyfrannu ac yn cyfoethogi y dysgu a'r addysgu.
- Yn 2011, bu i'r adran gefnogi Gŵyl i ddathlu Addysg Grefyddol yn yr ysgol gan drefnu cystadleuaeth i ddisgyblion CA3. Bu i'r mwyafrif helaeth o ddysgwyr gymryd rhan, a chwblhau gwaith o safon uchel.
- Ers 2011, mae'r ysgol wedi rhoi cyfleoedd i staff yr adran ddatblygu dulliau o addysgu. Mae'r cyfle i arsylwi y tu allan i'r adran, arsylwi ar y cyd, cyfarfodydd rhannu arferion da ar draws yr ysgol, a'r cymunedau dysgu wedi bod yn brofiad gwerthfawr, a sicrhau ystod ac ansawdd yn nulliau dysgu staff yr adran.

Meysydd i’w datblygu:

- Parhau i ddatblygu Moodle yr adran ar draws pob Cyfnod Allweddol er mwyn cefnogi a hyrwyddo dysgu annibynnol.
- Parhau i dreialu strategaethau o addysgu newydd, gan rannu syniadau o arfer dda gyda gweddill y Gyfadran.
- Parhau i ddarparu a gwahaniaethu ar gyfer y dysgwyr abl a dawnus.
- Parhau i sicrhau bod arfer dda yn cael ei rannu ar draws y Gyfadran Ddyniaethau fel a waned yn Arfarnu 3, 2015.
- Cynllunio tasgau dilynol i ateb gofynion y dysgwr unigol – deialog rhwng yr athro a’r dysgwr.
- Codi safonau cyflawniad – ail-ddrafftio gwaith ysgrifenedig estynedig.
- Parhau i arsylwi athrawon o adrannau eraill o fewn yr ysgol neu, cyfle i arsylwi athrawon o ysgolion eraill?
- Defnyddio adnoddau fel ‘lanyard’ i annog gwaith llafar effeithiol yng ngwersi CA3.
- Defnyddio taflenni rheolau iaith yn fwy cyson- tystiolaeth yn y marcio – dysgwr/athro.

y synagog 8n-[33895].pptx
H.A ADOLYGU CDA EBRILL 2014-[33892].doc
HA YMATEB Y DYSGWYR CA3 Y DYNIAETHAU 3-6-14-[33893].doc
CERYS - arfarnu bL 10 tgau Mehefin 2014-[34731].docx
ADRODDIAD 1.1.3 2013-[35567].rtf
Ffeil Hunan Arfarnu CGA 2014-15
Arfarniadau y dysgwyr
CGA 2014-15
Llyfrau y dysgwyr
Portffolio Llythrennedd y Dyniaethau
Portffolio Sgiliau Dysgu y Dyniaethau
Llawlyfr y Gyfadran Ddyniaethau
Adroddiadau craffu ar waith 2014-15 – Bl 8, 7, CA3, CA4, CA5
Adroddiadau arsylwi gwersi – 2014-15
Cynllun gweithredu goleuadau traffig CA4
Llais y dysgwyr Bl 10 – barn am gwrs TGAU
CGA 2015-16
Cofnodion adrannol

2.2.2 Asesu’r dysgu ac asesu ar gyfer dysgu

Arfarniad	Tystiolaeth

ADRODDIAD 2.2.2 2015 ▪ Dengys adroddiadau arsylwi gwersi fod deunydd effeithiol iawn o strategaethau Asesu ar gyfer Dysgu yn digwydd yn y gwersi, yn unol â Pholisi Asesu/Asesu ar Gyfer Dysgu a Marcio y Gyfadran Ddyniaethau a luniwyd yn 2010, sydd yn dangos arferion da megis Bl 7 wrth gyfleu syniadau crefyddol a mynegi barn am symbolau crefyddol; Bl 8 – gwaith ar y Synagog; Bl 9 – Hiliaeth. ▪ Ers 2013, gwneir defnydd cyson o GED yn y gwersi. (Gweler llyfrau y dysgwyr, adroddiadau gwersi e.e Bl 9 am yr Holocost, Bl 8 Y Creu yn Genesis, Kashrut; ; Bl 9 - Islamaphobia. ▪ Ar draws y tri Chyfnod Allweddol, asesir y dysgwyr yn ffurfiol dair gwaith y flwyddyn ynghyd â gwaith yn cwmpasu y medrau gydol y flwyddyn – llafar a gwaith ysgrifennu estynedig. ▪ Mae'r dysgwyr yn ymwybodol o FPLL a disgrifiadau lefel AG ac AC cyn/wrth gwblhau asesiad ar draws y tri Chyfnod Allweddol. Mae hyn yn arfer dda. ▪ Defnyddir enghreifftiau o waith dysgwyr blaenorol i drafod a yw'r enghraifft wedi cyrraedd y meini prawf llwyddiant ai peidio. Mae monitro llyfrau yn dangos bod hyn yn arfer effeithiol ac yn ysgogi'r dysgwyr galluog ac yn fodelau da I'r dysgwyr i gyd. ▪ Mae'r cynlluniau gwersi yn dangos y rhoddir cyfle i'r dysgwyr arfarnu eu gwaith eu hunain/ cyfoedion yng nghyd- destun y Meini Prawf Llwyddiant y maent wedi eu gosod eu hunain. Mae hon yn broses werthfawr i'r athro a'r disgybl; ac yn datblygu'r dysgwyr i fod yn ddysgwyr annibynnol (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; CA5; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E). ▪ Mae adroddiadau arsylwi gwersi a'r cynlluniau gwersi yn dangos bod aelodau'r adran yn sicrhau deialog dosbarth er mwyn cael mewnwelediad i'r dysgu. ▪ Mae arsylwadau gwersi a monitro llyfrau yn nodi y rhoddir adborth ysgrifenedig a llafar o ansawdd, sy'n adnabod lle mae'r plentyn yn dysgu o fewn y pwnc AG ac AC, ble mae angen iddynt fynd nesaf a'r ffordd orau i gyflawni hyn. Mae hyn yn paratoi y dysgwyr yn dda iawn ar gyfer arholiadau mewnol ac allanol. (Adroddiad craffu ar waith Bl 8 11/11/14; Craffu ar lyfrau CA3 Mawrth 2015; CA5; Arsylwi gwersi 80 MJ 9/12/14, 10/3/15; ALD – 8E 2/12/14, 16/6/15; MJ 19/6/15 – 9E). ▪ Rhoddir lefel darged i bob disgybl CA3 AG a CA4 a 5 AC yn y pwnc ar gyfer eu gwaith, ac mae pob disgybl yn ymwybodol o'r radd darged. ▪ O bryd i'w gilydd, mae'r adran yn sicrhau bod amser i ddysgwyr feddwl am sylwadau ysgrifenedig yr athro, ac ymateb i'r sylwadau a nodir e.e. neilltuo ychydig o funudau ar ddechrau gwers wrth ddychwelyd at waith ysgrifenedig wedi'i asesu. ▪ Mae adroddiadau arsylwi gwersi 2011-2015 yn dangos bod gwersi aelodau'r adran AG yn amrywio o ragorol i dda. Dengys yr arsylwadau bod aelodau'r adran yn cwestiynu yn effeithiol; y dysgwyr yn trafod ac yn pennu meini prawf llwyddiant; yn defnyddio ystod o strategaethau dysgu i sicrhau cynnydd gan y dysgwyr; y dysgwyr yn cymryd cyfrifoldeb dros eu dysgu eu hunain; hunan-asesu; asesu ar gyfer dysgu; y dysgwyr yn weithredol yn y wers; myfyrio ar ddiwedd y wers. ▪ Dengys llyfrau pob CA amryw o wahanol enghraifft o'r dysgwyr yn gyfrifol am eu dysgu eu hunain, ac yn marcio gwaith eu hunain a chyfoedion. ▪ Y dysgwyr yn gwybod eu targed heriol, a'r mwyafrif wedi rhoi sylw sut i gyrraedd y targed hwnnw. (Gweler llyfrau y dysgwyr). ▪ Yn unol â pholisi yr ysgol, gosodir targedau heriol i bob disgybl. Mae cynnydd mewn cyflawniad dros y pedair mlynedd diwethaf yn dangos bod tracio cyson wedi codi safonau, a bod defnydd yr ysgol o 'oleuadau traffig' wedi bod yn werthfawr er mwyn codi safonau ymhellach. ▪ Mae'r adran yn cyd-weithio yn effeithiol gyda'r anogwyr dysgu, a'r Adran ADY os yw disgybl yn tangyflawni er mwyn sicrhau cefnogaeth a chynhaliaeth i'r disgybl dan sylw. **Meysydd i'w datblygu:** ▪ Sicrhau fod pob aelod o fewn yr adran yn datblygu yr agwedd o asesu ar gyfer dysgu yn y gwersi. ▪ Pob aelod o'r adran i barhau i roi sylw i hunan asesu ac asesu cyfoedion. ▪ Pob aelod o'r adran i barhau i sicrhau cysondeb yn safon yr adborth ysgrifenedig. ▪ Parhau i roi sylw i dechnegau cwestiynu. ▪ Pob aelod o'r adran i sicrhau bod y dysgwyr yn weithredol gydol y wers.	CDA_-_Banc_Sylwadau_DYNIAETHAU__2011-[1202].doc banc_sylwadau_ca3_Y_DYNIAETHAU-[3654].xml H.A_BANC_SYLWADAU_2011-[4525].doc POLISI_ASESU-ASESU_AR_GYFER_DYSGU-MARCIO-[4019].docx TAFLENNI_H.A_Y_GYFADRAN_DDYNIAETHAU-2-[4188].doc ARFARNU_UNED_O_WAITH_-_BARN_DISGYBLION_TGAU-[4192] AG_Arsylwi_Gwersi_-ARFARNIAD_ADRANNOL_-_RMJ-[4193].doc Y_DYNIAETHAU_-_CYNLLUNIO_AC_ASESU_2011-12-[4526].docx MONITRO_GWAITH_DISGYBLION__Add_Gref2011-[4527].doc Tracio_11_Ionawr__2012-[4528].xls ASESIAD_BLWYDDYN_8-[4741].doc Emma_level_6_YEAR_8_2011-[4742].docx Adroddiad 2.2.2 2011-[27583].rtf ARSYLWI_ALD_2012-[4743].doc Tracio_and_Abl_a_Thalentog_Add_Gref_2012-[4744].xls Adroddiad 2.2.2 2012-[33896].rtf Hunan Arfarnu Llyfrau Bl 9 Chwef, 2014 y Dyniaethau-[33902].doc Cyllun gwers MJ MAWRTH 2014-[33897].docx y synagog 8n-[33900].pptx Adroddiad 2.2.2 2013-14-[35459].rtf Ffeil Hunan arfarnu Llawlyfr y Gyfadran Llyfrau y dysgwyr SIMS Cofnodion Adrannol CGA 2014-15 Portffolio Llythrennedd y Dyniaethau Adroddiadau craffu ar waith 2014-15 – Bl 8, 7, CA3, CA4, CA5 Adroddiadau arsylwi gwersi – 2014-15 Llais y dysgwyr Bl 10 – barn am gwrs TGAU

▪ Mireinio taflen darged y dysgwyr. ▪ Parhau i sicrhau bod arfer dda yn cael ei rannu ar draws y Gyfadran Ddyniaethau fel a waned yn Arfarnu 3, 2015 rhannu arfer dda parthed asesu ar gyfer dysgu. ▪ Cynllunio tasgau dilynol i ateb gofynion y dysgwr unigol – deialog rhwng yr athro a'r dysgwr.	CGA 2015-16 Cofnodion adrannol

Cwestiwn allweddol 3 – Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a rheolaeth?

3.1 Dangosydd Ansawdd Arweinyddiaeth

3.1.1 Cyfeiriad strategol ac effaith yr arweinyddiaeth

Arfarniad	Tystiolaeth
ADRODDIAD 3.1.1 2015 • Dros y blynyddoedd diwethaf, mae blaenoriaethau yr adran wedi eu nodi'n glir yng Nghynllun Gwella Adran sy'n sicrhau ymwybyddiaeth a mewnbwn pob aelod o fewn yr adran. Mae pawb yn yr adran yn ymwybodol o flaenoriaethau a chyfeiriad yr adran. Mae hyn yn ddefnyddiol er mwyn codi safonau o fewn yr adran. • Mae pob aelod o'r adran yn ymwybodol o'r hyn a ddisgwylir tuag at ddatblygu potensial pob plentyn sydd yn arfer dda. • Mae'r adran yn ymateb yn effeithiol i ofynion cenedlaethol yn ogystal â gweithredu yn unol â chyfeiriad yr ysgol. Mae hyn yn cyfrannu at adran lwyddiannus sydd yn mynnu safonau uchel. • Cynhelir cyfarfodydd adrannol, gydag agenda a chofnodion, yn rheolaidd. • Mae strwythur ac agendau cyfarfodydd adran yn rhoddi sylw i safonau, gan bwysleisio'r angen i godi safonau a lles dysgwyr unigol. • Mae trefniadau'r adran ar gyfer monitro wedi bod yn dda ac effeithiol dros y blynyddoedd diwethaf er mwyn cynnal safonau da iawn o addysgu a dysgu a sicrhau canlyniadau ffafriol iawn. • Defnyddir data a dadansoddiad o ddata yn rheolaidd a chyson i fonitro cyflawniad dysgwyr, perfformiad yr adran, ac i bennu a monitro targedau – adrannol ac i ddysgwyr. • Mae'r adran yn cymharu canlyniadau pob disgybl ar gyfer AC gyda'u canlyniadau mewn pynciau eraill, a chymharu gyda data Cymru. Gwneir defnydd effeithiol o safle diogel CBAC er mwyn arfarnu y canlyniadau yn drylwyr a llywio cynllun gwella perthnasol i'r pwnc. • Mae trefniadau da ar gyfer pennu targedau i ddysgwyr unigol ac ar gyfer tracio cynnydd yn erbyn y targedau hyn, yn deillio o GGY. Mae pob aelod o'r adran yn cyfrannu i drefniadau tracio ac adolygu cynnydd dysgwyr. • Mae'r adran yn gwneud defnydd da ac effeithiol o anogwyr dysgu a chymorthyddion dysgu i gefnogi'r dysgu. • Gweithredir trefniadau Rheoli Perfformiad yr ysgol yn llawn, ac yn flynyddol. Mae'r broses yn cefnogi datblygiad personol athrawon yn ogystal â datblygiad i wella ansawdd yr addysgu a chodi safonau. • Mae cyswllt rhwng yr adran ac aelod o'r UDA er mwyn rhoddi arweiniad a chyngor ar flaenoriaethau yr ysgol wedi gwella, a sut gall yr adran godi safonau ymhellach. • Mae'r adran yn rhan o bartneriaeth Hyfforddi Athrawon Uwchradd Gogledd a Chanolbarth Cymru. Y Pennaeth Adran yw'r Mentor Pwnc. Rhoddir arweiniad clir a phendant o'r hyn a ddisgwylir o'r hyfforddai yn ystod y profiad, a sicrheir nad yw gwaith dysgwyr yng ngofal yr hyfforddai yn dioddef mewn unrhyw ffordd. • Os oes athro newydd gymhwyso yn ymuno âr adran, nôd y Pennaeth Adran yw rhoddi darpariaeth briodol er mwyn sicrhau bod aelodau newydd yn cael y gefnogaeth broffesiynol orau posib a fydd yn sail i addysgu a dysgu effeithiol. • Ers blynyddoedd, mae trefn a rhaglen hunan arfarnu a monitro yr adran yn gynhwysfawr, ac yn ymateb i galendr yr ysgol. Mae'r rhaglen yn gosod trefn effeithiol, mesuradwy sy'n gymorth i adnabod blaenoriaethau dysgu ac addysgu. O'r herwydd, mae'n sicrhau cynnydd a chysondeb o fewn yr adran sy'n arwain at godi safonau.	CDA_2011_AG-DYNIAETHAU-[1222].doc COFNODION_CYFARFOD_ADRAN-[3741].doc 3.1.1_Arweinyddiaeth_a_rheoaleth_adrannol_2011-[3742].doc Rhestr_wirio_Tymor_1_2011_hunan_arfarnu.-[4166].docx TAFLENNI_H.A_Y_GYFADRAN_DDYNIAETHAU-2-[4185].doc Tracio_and_Abl_a_Thalentog_Add_Gref_2012-[4545].xls Adroddiad 3.1.1 2011-[27587].rtf CYNNYDD ERS AROLWG 2011-[33918].docx Arsylwi gwersi FWG a MJ-[33919].docx Adroddiad 3.1.1 2012-[33914].rtf: YMATEB I AROLWG 2012-[33923].docx ADOLYGU CDA 2013-13-[33920].docx HA Llyfrau CA3 Rhagfyr 2012 UDRH-[33938].doc HUNAN ARFARNU UNED O WAITH 2012-13 Bl 9-[33927].docx Cofrestr DRAFFT MAT CA3-[33921].xlsx Cofnodion Cymuned Ddysgu LLythrennedd 08-10-2013-[33933].doc Y GYFADRAN DDYNIAETHAU - YSGRIFENNU - RHEOLAU IAITH - TACH 2013-[33930].docx Cynllun Gweithredu Ymateb i Adroddiad Craffu Bl 9 10-1-14-[33922].docx Monitro llyfrau bl 9 CHwef, 2014 - rhestr wirio-[33924].docx Monitro llyfrau Arafrnu 3 - Chwef 11, 2014-[33925].docx H.A ADOLYGU CDA EBRILL 2014-[33928].doc Golau Traffig Blwyddyn 11 Drafft 6 Ebrill 2014-[33931].xls Adroddiad 3.1.1 2013-14-[35460].rtf

• Mae'r defnydd o'r amser rheolaeth i bwrpasau codi safonau rhwng y Pennaeth Adran a'r aelod cyswllt o'r UDA wedi gwella. O'r herwydd, gwneir defnydd mwy effeithiol o'r amser i drafod a chynnig adborth ar sut i wella. • Amser i gyfathrebu gydag aelodau y tu allan i'r adran wedi gwella ers 2012 megis cymunedau dysgu, arsylwi aelod o staff o adran wahanol er mwyn ymateb i adborth ac awgrymiadau ar sut i wella a chodi safonau ymhellach. **<u>Materion angen eu datblygu:</u>** • Oherwydd prinder data cenedlaethol ar AG CA3, mae'n anodd cymharu safonau yn effeithiol. • Oherwydd prinder cyfarfodydd adrannol yng nghalendr blynyddol yr ysgol, nid oes digon o gyfle i gyfathrebu yn rheolaidd ar berfformiad yr adran a safonau'r dysgwyr. Gwneir hyn mewn sefyllfa anffurfiol yn fynych. Bydd angen cynllunio rhaglen fwy pendant o gyfarfodydd adrannol. • Parhau i wneud gwell defnydd o amser a chyfathrebu gydag aelodau y tu allan i'r adran er mwyn ymateb i adborth ac awgrymiadau ar sut i wella a chodi safonau ymhellach. • Parhau i arsylwi athrawon o adrannau eraill o fewn yr ysgol neu, cyfle i arsylwi athrawon o ysgolion eraill? • Mireinio taflen darged y dysgwyr. • Ymateb i HMS Medi, 2015.	CGA 2014-15 Adroddiadau monitro llyfrau yr UDA. Llawlyfr y Gyfadran. Cofnodion Cyfarfodydd Adran. Ffeil Hunan Arfarnu Canlyniadau yr Adran Tracio yr Ysgol/SIMS Rheoli Perfformiad Cofnodion cyfarfod gyda chyswllt UDA. Cofnodion adrannol Cofnodion HMS Medi, 2015 Cofnodion CDP Cofnodion cyswllt UDA 2014-15

3.2 Dangosydd Ansawdd Gwella ansawdd

3.2.1 Hunan arfarnu, gan gynnwys gwrando ar ddisgyblion ac eraill

Arfarniad	Tystiolaeth
<u>ADRODDIAD 3.2.1 2015</u> ▪ Mae proses Hunan Arfarnu yr adran yn un rymus a thrylwyr sydd yn seiliedig ar gorff helaeth ac amrywiol o dystiolaeth, megis gwaith dysgwyr, arsylwi gwersi, data mewnol ac allanol, yn ogystal ag agweddau penodol a gyfyd o fewn y pwnc. Tybir i hyn fod yn arfer dda. ▪ Mae'r rhaglen Hunan arfarnu yn gweithredu mewn system gylch o arfarnu cynllun y flwyddyn flaenorol, gan fwydo'r materion ar gyfer datblygu ymhellach a chanfyddiadau yr arfarnu cyfredol i'r cynllunio newydd. Mae'r safonau pynciol yn llinyn arian drwy'r ddogfen. ▪ Mae'r adran yn defnyddio gwybodaeth o'r broses Hunan Arfarnu fel rhan o'r drefn llunio Cynllun Gwella'r Adran. Mae'r blaenoriaethau sy'n deillio o'r Hunan arfarnu yn ymwneud â gwella safonau. ▪ Mae Cynllun Gwella yr Adran yn cynnwys targedau penodol, cyfrifoldebau ac amserlen ar gyfer gweithredu sydd yn drylwyr iawn. Mae'r CGA eleni wedi ei chrynhoi yn ogystal fel bod pob aelod o staff yr adran yn ymwybodol o'r blaenoriaethau. Tybir i hyn fod yn ddefnyddiol. ▪ Defnyddir blaenoriaethau'r CGA i adnabod yr adnoddau sydd ei angen ar yr adran a hefyd i adnabod anghenion hyfforddiant staff yr adran. ▪ Defnyddir y wybodaeth Hunan arfarnu i ddylanwadu ar DPP staff a CGA. ▪ Gwneir dadansoddiadau o ganlyniadau yn flynyddol a chytunir ar y materion sydd angen sylw yn dilyn trafodaeth gyda'r UDA/staff yr adran. ▪ Caiff y dysgwyr a phob aelod o'r adran gyfle i gyflwyno eu barn, yn llafar ac yn ysgrifenedig, ar waith yr adran sy'n cyfrannu at adborth gwerthfawr er mwyn codi safonau a gwneud cynnydd pellach o fewn y pwnc. ▪ Rhoddir sylw manwl i arfarniadau y dysgwyr. Mae hyn yn werthfawr er mwyn addasu ac arwain at welliannau yn yr adran. Arfarnu 5 2015 – Llais y dysgwyr CA4 – ymateb i gwrs TGAU.	CDA_2011_AG-DYNIAETHAU-[1190].doc Hunan_Arfarnu_a_Chynllunio_Gwelliant_AG_2011-[1227] ARFARNU_UNED_O_WAITH_-_BARN_DISGYBLION_TGAU_-[1325] ARFARNU_HUNAN_ARFARNU_AG_2011-[3777].doc H.A_SGILIAU_2011-[3779].doc H.A_Y_SGILIAU_DYSGU_-_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4681].doc POLISI_H.A_AG-[3780].docx HA_LLYFRAU_8_DYNIAETHAU_2011-[3781].docx AG_Arsylwi_Gwersi_-ARFARNIAD_ADRANNOL_-_RMJ-[3782].doc Arolwg_mewnol_2010-[4157].doc HUNAN_ARFARNU_UNED_O_WAITH_2011-12_Bl_7-[4163].docx TAFLENNI_H.A_Y_GYFADRAN_DDYNIAETHAU-2-[4186].doc Cynnydd_ers_arolwg_2006-[4657].DOC Arfarnu_CDA_2010-11-[3778].doc ADOLYGU_CDA_2011-12-[4745].doc Adroddiad 3.2.1 2011-[27590].rtf CDA 2012-13 Y DYNIAETHAU(1)-[34673].doc ADOLYGU CDA 2013-13-[34172].docx Evaluation of Year 10 Work-[34173].docx Evaluation of Year Ten Work-[34174].docx Arsylwi gwersi FWG a MJ-[34175].docx HA Llyfrau CA3 Rhagfyr 2012 UDRH-[34197].doc HUNAN ARFARNU UNED O WAITH 2012-13 Bl 9-[34179].docx HUNAN ARFARNU UNED O WAITH 2012-13 Bl 9-[34194].docx

▪ Ers 2013, cafwyd y cyfle i gyd-weithio gydag aelodau o staff yn yr ysgol. Golyga hyn arsylwi gwersi ein gilydd, ac arfarnu y broses. Roedd hyn yn broses effeithiol. ▪ Mae'r adran wedi elwa o arolwg mewnol yn 2010. Dengys yr arfarniad crynodol bod yr adran yn un gadarn a llwyddiannus o ran safonau pynciol a'r sgiliau dysgu ac addysgu; proses hunan arfarnu a'r prosesau arfarnu sy'n cael ei bwydo i GGA. **<u>Meysydd i'w datblygu:</u>** ▪ Parhau i roi mwy o sylw i safonau'r pwnc o fewn rhaglen Hunan Arfarnu'r adran. Dylai athrawon a dysgwyr roddi mwy o sylw ar y safonau yn yr arfarniadau. ▪ Mae gan yr adran system o dracio cynnydd dysgwyr, ond mae angen dadansoddi data yn fwy effeithiol er mwyn adnabod meysydd pellach i'w datblygu. ▪ Rhannu'r arfer dda gyda gweddill y Gyfadran Ddyniaethau er mwyn cael cysondeb ar draws y dair adran. ▪ Cyd-weithio gyda gweddill yr ysgol. ▪ Oherwydd prinder data cenedlaethol ar AG CA3, mae'n anodd cymharu safonau yn effeithiol. ▪ Parhau i holi/gweithredu ar lais y dysgwyr fel a waned yn arfarnu 5, 2015. ▪ Parhau i arsylwi athrawon o adrannau eraill o fewn yr ysgol neu, cyfle i arsylwi athrawon o ysgolion eraill?	HUNAN ARFARNU UNED O WAITH-[34178].docx H.A_Y_SGILIAU_DYSGU_-_Y_DYNIAETHAU_2012-13-[34183].doc YMATEB I AROLWG 2012-[34198].docx Adroddiad 3.2.1 2012-[34171].rtf CDA2013-4-[34672].docx Llyfryn CGA CRYNODEB Y DYNIAETHAU 2013-2014-[34674].pub Arfarnu 1 Y Dyniaethau Gwaith ca4 - 5-11-13-[34196].doc Arsylwi gwersi MJ a ZH-[34176].docx Arfarniad Craffu ar waith Bl 9 11-12-13 UDRH-[34201].doc Cynllun Gweithredu Unigol ALD 2013 -14-[34677].doc Cynllun Gweithredu Ymateb i Adroddiad Craffu Bl 9 10-1-14-[34199].docx HA SGILIAU DYSGU BL 7 Y DYNIAETHAU EBRILL 2013-[34192].doc H.A ADOLYGU CDA EBRILL 2014-[34180].doc HA YMATEB Y DYSGWYR CA3 Y DYNIAETHAU 3-6-14-[34195].doc HA gwersi BHJ, MJ, ZH, ALD - MEHEFIN 2014-[34676].doc CERYS - arfarnu bL 10 tgau Mehefin 2014-[34729].docx Adroddiadau monitro llyfrau yr UDA. CGA 2015-16 Llawlyfr y Gyfadran. Cofnodion Cyfarfodydd Adran. Ffeil Hunan Arfarnu. Rheoli Perfformiad. Llyfrau y dysgwyr- arfarniadau. (Arfarnu 5 – 2015) Cofnodion cyfarfod gyda chyswllt UDA. Cofnodion adrannol Cofnodion HMS Medi, 2015 Holiadur Penaethiaiad Adran

3.2.2 Cynllunio a sicrhau gwelliant

Arfarniad	Tystiolaeth
<u>ADRODDIAD 3.2.2 2015</u> ▪ Mae gan yr adran gynlluniau a rhaglenni gwaith cynhwysfawr sy'n weithredol ar gyfer pob agwedd o'i gwaith. Mae'r rhain yn rhoi cyfeiriad i waith yr athrawon a'r dysgwyr, ac yn sicrhau bod sylw yn cael ei roi i feithrin, datblygu, a gwella sgiliau'r ystod o ddysgwyr, ar draws oed a gallu. ▪ Mae'r cynlluniau a'r rhaglenni yn ddeinamig, gan gael eu haddasu yn ôl anghenion allanol a chanfyddiadau monitro, a hunan-arfarnu ffurfiol ac anffurfiol (mewnol). ▪ Gwneir defnydd da o'r cymorthyddion er mwyn addasu a diwygio adnoddau yn ôl anghenion y dysgwyr yn ogystal. Tybir i hyn fod yn dda. ▪ Mae cynlluniau gwersi, adnoddau, a thaflenni gwaith yn cael eu paratoi'n drylwyr, ac yn cael eu diweddaru a'u haddasu yn ôl arfarnu effeithiolrwydd, a chasglu adborth y dysgwyr. ▪ Mae'r adran yn dilyn rhaglen effeithiol i Hunan Arfarnu, ac yn arfarnu gwahanol agweddau megis arsylwi gwersi, monitro llyfrau, agweddau penodol o fewn y pwnc dros gyfnod o dair blynedd. Gwneir defnydd cyson o'r canfyddiadau i hyrwyddo datblygiad a gwelliant. ▪ Mae'r rhaglen Hunan Arfarnu yn gweithredu mewn system gylch o arfarnu cynllun y flwyddyn flaenorol, gan fwydo'r materion ar gyfer datblygu ymhellach a chanfyddiadau yr arfarnu cyfredol i'r cynllunio newydd.	CDA_2011_AG-DYNIAETHAU-[1187].doc Hunan_Arfarnu_a_Chynllunio_Gwelliant_AG_2011-[1226] Cynnydd_ers_arolwg_2006-[3783].DOC Arolwg_mewnol_2010-[4158].doc HUNAN_ARFARNU_UNED_O_WAITH_2011-12_Bl_7-[4164].docx Rhestr_wirio_Tymor_1_2011_hunan_arfarnu.-[4165].docx TAFLENNI_H.A_Y_GYFADRAN_DDYNIAETHAU-2-[4187].doc gmr_t1_2011_70_Lauren_Louise_Jones-[4682].docx ARFARNU_UNED_O_WAITH_-_BARN_DISGYBLION_TGAU-[4683] POLISI_H.A_AG-[4684].docx HUNAN_ARFARNU_cyn.gwaith_ca3_2010-[4685].doc ARFARNU_HUNAN_ARFARNU_AG_2011-[4686].doc H.A_CDA_2011-[4694].doc H.A_POLISIAU_DYN-[4695].doc AG_Arsylwi_Gwersi_-ARFARNIAD_ADRANNOL_-_RMJ-[4696].doc HA_LLYFRAU_8_DYNIAETHAU_2011-[4697].docx ADOLYGU_CDA_2011-12-[4746].doc

Mae'r safonau pynciol yn llinyn arian drwy'r ddogfen. ▪ Gwneir dadansoddiadau o ganlyniadau yn flynyddol a chytunir ar y materion sydd angen sylw a gwella yn dilyn trafodaeth gyda'r UDA/staff yr adran. ▪ Rhoddir sylw i arfarniadau gwerthfawr y dysgwyr o bob Cyfnod Allweddol, sydd yn onest, er mwyn gwneud gwelliannau pellach o fewn yr adran.Mae'r adran/UDA/cyd-athrawon yn edrych ar waith y dysgwyr ac yn arsylwi gwersi pob aelod o'r adran dair gwaith y flwyddyn, gan nodi nodweddion da ac agweddau sydd angen eu datblygu ymhellach. Trafodir y meysydd hyn mewn cyfarfodydd adrannol sy'n arfer dda iawn ac i lunio Cynllun Gweithredu Adran fel dilyniant. ▪ Defnyddir y wybodaeth Hunan arfarnu i ddylanwadu ar CGU a ChGA er mwyn codi safonau a gwella yr adran ymhellach. ▪ Mae'r adran wedi elwa o arolwg mewnol yn 2010. Dengys yr arfarniad crynodol bod yr adran yn un gadarn a llwyddiannus o ran safonau pynciol a'r sgiliau dysgu ac addygsu; proses hunan arfarnu a'r prosesau arfarnu sy'n cael ei bwydo i GGA. ▪ Mae'r adran wedi cwblhau holiadur Panaethiaid Adran fel rhan o werthusiad Ysgol Gyfan – Tymor 2 2015. **<u>Meysydd i'w datblygu:</u>** ▪ Yr athrawon a dysgwyr i roddi mwy o sylw eto i'r safonau yn yr arfarniadau. ▪ Cynllunio i roi mwy o sylw eto i safonau'r pwnc o fewn rhaglen Hunan Arfarnu'r adran. ▪ Rhannu'r arfer dda gyda gweddill y Gyfadran Ddyniaethau er mwyn cael cysondeb ar draws y dair adran. ▪ Parhau i fireinio cynllluniau gwaith yr adran. ▪ Oherwydd prinder data cenedlaethol ar AG CA3, mae'n anodd cymharu safonau yn effeithiol. ▪ Codio sgiliau llythrennedd /rhifedd yng nghynllluniau gwaith CA3. ▪ Parhau i sicrhau bod arfer dda yn cael ei rannu ar draws y Gyfadran Ddyniaethau fel a wnaed yn Arfarnu 3, 2015. ▪ Parhau i holi/gweithredu ar lais y dysgwyr fel a waned yn arfarnu 5, 2015.	HA_DYSGU-ADDYSGU_Y_DYNIAETHAU_2011-12-[4922].doc Adroddiad 3.2.2 2011-[27593].rtf CDA 2012-13 Y DYNIAETHAU(1)-[34709].doc Arfarnu Rheoli Perfformiad ALD 2012-2013-[34700].docx Dulliau dysgu Dyniaethau 2012-2013-[34701].doc HA SGILIAU DYSGU BL 7 Y DYNIAETHAU EBRILL 2013-[34702].doc Cynllun Gweithredu Unigol ALD 2013 -14-[34699].doc ADOLYGU CDA 2013-13-[34705].docx CDA2013-4-[34708].docx H.A AG CA5 2013-[34728].doc H.A ADOLYGU CDA EBRILL 2014-[34703].doc HA YMATEB Y DYSGWYR CA3 Y DYNIAETHAU 3-6-14-[34704].doc HA 2 ABL A THALENTOG Y DYNIAETHAU-[34706].doc Cynllun gwers MJ MAWRTH 2014-[34726].docx CERYS - arfarnu bL 10 tgau Mehefin 2014-[34727].docx Adroddiadau monitro llyfrau yr UDA. Ffeil Hunan Arfarnu. Arfarniadau y dysgwyr. CGA 2014-15 Llyfrau y dysgwyr. Llawlyfr y Gyfadran Ddyniaethau. Cofnodion Cyfarfodydd Adrannol. Rheoli Perfformiad. Hunan arfarnu Canlyniadau. Cofnodion cyfarfod gyda chyswllt UDA. Cofnodion adrannol Holiadur Penaethiaid Adran – Gerthusoo Tymor 2. Cofnodion HMS Medi, 2015 Holiadur Penaethiaiad Adran Arfarnu 5 – 2015. Cofnodion CDP

Cyfarfod Cymdeithas CYSAGau Cymru, Hwlffordd, 8 Mawrth 2016 (11am – 3pm)

Wales Association of SACREs meeting, Haverfordwest, 8 March 2016 (11am – 3pm)

Yn bresennol/ ***Attendance***

Ynys Môn / ***Anglesey*** Bethan James Rheinallt Thomas **Blaenau Gwent** Gill Vaisey **Pen-y-bont ar Ogwr /** ***Bridgend*** Vicky Thomas Edward Evans **Caerffili/** ***Caerphilly*** Vicky Thomas **Caerdydd /** ***Cardiff*** Gill Vaisey Gillian James Kate Church **Sir Gaerfyrddin /** ***Carmarthenshire*** Mary Parry Meinir Wynne Loader Helen Gibbon Gwyneth Thomas **Ceredigion** Lyndon Lloyd **Conwy**	**Sir Ddinbych /** ***Denbighshire*** **Sir y Fflint /** ***Flintshire*** **Gwynedd** Bethan James **Merthyr Tudful /** ***Merthyr Tydfil*** Vicky Thomas Ernie Galsworthy **Sir Fynwy /** ***Monmouthshire*** Gill Vaisey **Castell-nedd Port Talbot /** ***Neath and Port Talbot*** Jen Malcolm **Casnewydd /** ***Newport*** Huw Stephens Vicky Thomas **Sir Benfro /** ***Pembrokeshire*** Mary Parry Huw George Emyr Phillips	**Powys** **Rhondda Cynon Taf** Gill Vaisey **Abertawe /** ***Swansea*** Vicky Thomas Rachel Bendall Alison Lewis **Torfaen /Torfaen** Vicky Thomas **Bro Morgannwg /** ***Vale of Glamorgan*** Gill Vaisey **Wrecsam /** ***Wrexham*** Libby Jones **Sylwedyddion /** ***Observers*** Janet Ingram- St David's Centre (Speaker) Siân Brooks- UWTSD (Speaker) Mrs Y Galsworthy

DRAFT

Cofnodion/ *Minutes*

1. Cyflwyniad a chroeso / *Introduction and welcome*	1. Cyflwyniad a chroeso / *Introduction and welcome*
Dechreuodd Edward Evans y cyfarfod drwy egluro y byddai ef yn Cadeirio'r cyfarfod yn absenoldeb Phil Lord, Cadeirydd CCYSAGau Cymru a Tania ap Sion, Cadeirydd CCYSAGauC newydd ymddeol.	Edward Evans began the meeting by explaining that he would be Chairing the meeting in the absence of both Phil Lord, Chair of WASACRE and Tania ap Sion, Immediate past Chair of WASACRE.
Croesawodd y Cyng. Huw George, Cadeirydd CYSAG Sir Benfro aelodau CCYSAGauC i Sir Benfro. Rhannodd glip fideo a oedd yn dangos golygfeydd o Sir Benfro o ddrôn, a grëwyd yn arbennig ar gyfer cyfarfod CCYSAGauC gan ddisgybl o ysgol leol. Roedd y disgybl wedi rhoi'r teitl *Paths for Pilgrims* ar y ffilm.	Cllr Huw George, Chair of Pembrokeshire SACRE welcomed WASACRE members to Pembrokeshire. He shared a video clip showing views of Pembrokeshire from a drone, which had been created especially for the WASACRE meeting by a pupil from a local school. The pupil had called the film *Paths for Pilgrims.*
2. Adfyfyrio tawel / *Quiet reflection*	2. Adfyfyrio tawel / *Quiet reflection*
Diolchodd Edward i Huw George am y croeso a dywedodd air wrth yr aelodau am Sul y Mamau a phwysigrwydd rhannu ym mywydau pobl. Dyfynnodd Edward Evans eiriau'r bardd John Donne, 'No man is an island' a bu'r aelodau'n myfyrio ar y berthynas sydd gennym ag eraill, yn cynnwys ein perthynas â Duw ac â'n mamau.	Edward gave thanks to Huw George for the welcome and shared some words with members about Mothering Sunday and the importance of sharing in peoples' lives. Edward Evans quoted the poet John Donne, saying, 'No man is an island' and members reflected on the relationships we have with others, including the relationship we have with God and our mothers.
3. Ymddiheuriadau / *Apologies*	3. Ymddiheuriadau / *Apologies*
Phil Lord, Tania ap Sion, John Mitson, Tudor Thomas, Lynda Maddock, Andrew Pearce, Chris Abbas, Sharon Perry-Phillips, Neeta Singh Baicher, Sue Cave.	Phil Lord, Tania ap Sion, John Mitson, Tudor Thomas, Lynda Maddock, Andrew Pearce, Chris Abbas, Sharon Perry-Phillips, Neeta Singh Baicher, Sue Cave.
4. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd yng Nglyn Ebwy, 25 Tachwedd 2015 / *Minutes of meeting held in Ebbw Vale, 25 November 2015 (t 10 eitem 9 sillafu December)*	4. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd yn Yr Ebbw Vales, 25 Tachwedd 2015 / *Minutes of meeting held in Ebbw Vale, 25 November 2015 (p10 item 9 spelling of December)*
Dywedodd Rheinallt Thomas fod angen rhoi'r enw Cymraeg am RE Ideas ar fersiwn Gymraeg y cofnodion, T4. Eitem 10. [Syniadau AG]	Rheinallt Thomas pointed out that the Welsh name for RE Ideas needs translating on the Welsh part of the minutes, P4. Item 10.
Derbyniwyd y cofnodion fel cofnod cywir o'r	The minutes were accepted by members as a true

DRAFT

cyfarfod.	record of the meeting.
5. Materion yn codi / *Matters arising*	5. Materion yn codi / *Matters arising*
T3, eitem 5. *Arolwg Bagloriaeth Cymru*. Cadarnhaodd Libby Jones ei bod wedi anfon arolwg Bagloriaeth Cymru ac AG i'r ysgolion, fod y nifer a'i dychwelodd wedi bod yn eithaf da a bod dal amser i ysgolion anfon rhai yn ôl yn hwyr. Roedd rhai aelodau'n poeni nad oedd yr arolwg yn mynd yn bellach na'r Penaethiaid, sy'n gwneud penderfyniad i beidio â'i lenwi gan eu bod o bosibl yn amheus o'i bwrpas. Tynnwyd sylw at bwysigrwydd cael cydlynwyr AG i lenwi'r arolwg fel y gallwn gyflwyno darlun mwy cywir i Lywodraeth Cymru a gallu cefnogi athrawon.	P3, item 5. *Welsh Baccalaureate survey*. Libby Jones confirmed that she had sent out the Welsh Baccalaureate and RE survey to schools, that the return had been quite good and that there was still time for schools to send in any late returns. Some members were concerned that the survey wasn't getting past Headteachers, who are taking the decision not to fill it in as they may feel threatened by its purpose. The importance of RE coordinators completing the survey was highlighted so that we can present a truer picture to Welsh Government and be able to support teachers.
Gweithredu: Bydd Libby'n rhoi adborth ar ddadansoddiad o ganlyniadau'r arolwg yng nghyfarfod nesaf CCYSAGauC ym mis Mehefin.	**Action:** Libby will give feedback on the analysis of the survey results at the next WASACRE meeting in June.
T4, Eitem 10. *U.F.A. Syniadau AG*. Cadarnhaodd Rheinallt Thomas fod fersiwn Saesneg Syniadau AG ar gael yn llawn erbyn hyn ar y Wefan. www.religious-education-wales.org/news/archive sy'n rhan o wefan Peniarth. Mae'r deunydd cyfrwng Cymraeg i gyd ar y wefan hefyd, ond mae'r cyfeiriad yn wahanol, sef: www.addysg-grefyddol-cymru.org/newyddion/archif . Mae yna 48 o themâu i gyd ac mae'r syniadau wedi dod gan amrywiaeth o athrawon o bob cwr o Gymru. Awgrymodd Rheinallt fod dolen yn cael ei gosod o wefan CCYSAGauC i wefan Peniarth a chadarnhaodd nad oes problem hawlfraint.	P4, Item 10. *A.O.B. RE Ideas*. Rheinallt Thomas assured members that the English version of RE Ideas is now fully available on the Website. www.religious-education-wales.org/news/archive which forms part of the Peniarth website. The Welsh medium material is all on the website too, but the web address is different, it is: www.addysg-grefyddol-cymru.org/newyddion/archif . There are 48 themes in all and the ideas have come from a variety of teachers from across Wales. Rheinallt suggested a link from the WASACRE website to the Peniarth website and confirmed that they are not subject to copyright.
Gweithredu: RT i anfon fersiwn Gymraeg y cyfeiriad e-bost i LJ drwy e-bost.	**Action:** RT to email welsh version of website address to LJ.
T4, Eitem 10. *Dogfen Ganllaw Esgusodi o AG*. Mae Gill Vaisey wedi cyflwyno'r ddogfen ddrafft i PYCAG a bydd yn derfynol erbyn mis Mai 2016. Os oes gan yr aelodau unrhyw beth	P4, Item 10. *Withdrawal from RE Guidance document.* Gill Vaisey has presented the draft document at NAPfRE which will become final by May 2016. If members have anything to share

DRAFT

i'w rannu â Gill i'w ychwanegu at y ddogfen o safbwynt astudiaethau achos, dylid eu hanfon at Gill yn yr wythnos neu ddwy nesaf. Bydd y ddogfen ar gael i CYSAG wedi iddi gael ei chwblhau.	with Gill to add to this document in terms of case studies please can they send them to Gill within the next couple of weeks. The document will be made available to SACRE once it is complete.
T9, Eitem 8. *Manylebau TGAU diwygiedig ar gyfer Astudiaethau Crefyddol.* Bydd CYSAG Ceredigion yn ysgrifennu at Lywodraeth Cymru i ofyn am adolygiad o strwythur cyrsiau TGAU Astudiaethau Crefyddol ac i dynnu sylw at yr angen i gynnwys cyrsiau AC sydd yn berthnasol i bobl ifanc wrth ystyried swyddi, er enghraifft yn y proffesiynau gofal megis nyrsio a gofal cymunedol. Yn y drafodaeth a ddilynodd gwnaed y pwyntiau canlynol: Mae'n bwysig sicrhau fod safonau AC yn gyffelyb i safonau pynciau eraill TGAU; gallai cael un fanyleb AS yn hytrach na dwy achosi problemau i AC statudol CA4 a/neu AG dewisol, bydd PYCAG yn ysgrifennu at CBAC i ofyn am gyfarfod er mwyn trafod hyn ymhellach; pryder am ysgolion yn dwyn amser o AC ar gyfer cynlluniau eraill fel Bagloriaeth Cymru gydag apêl i athrawon roi gwybod i CYSAGau am unrhyw wasgu ar amser AC; ar hyn o bryd nid oes bwrsariaethau yng Nghymru i fyfyrwyr TAR AC ac mae llai o fyfyrwyr ôl-raddedig yn gwneud yr hyfforddiant hwn nag a oedd yn y gorffennol.	P9, Item 8. *Revised GCSE Specifications for Religious Studies.* Ceredigion SACRE will be writing to Welsh Government to request a review of the structure of Religious Studies GCSE courses and to highlight the need for the content of RS courses to be geared towards young people getting jobs, for example in the caring professions like nursing and community care. A discussion ensued and the following points were made: It is important to ensure that standards in RS have parity with other GCSE subjects; having only one RS specification rather than two could cause problems for KS4 statutory RE and/or optional RS, NAPfRE will be writing to WJEC to ask for a meeting to discuss this issue further; concern over schools taking time away from RS for other initiatives like Welsh Baccalaureate with a plea made to teachers to keep SACREs informed of any squeeze on RS time; there are currently no bursaries in Wales for RS PGCE students and that fewer post graduate students from Wales are taking up this training than in the past.
Gweithredu: LJ i roi gwybod i CCYSAGauC am y trafodaethau rhwng PYCAG a CBAC. LJ i roi bwrsariaethau TAR AC ar agenda'r cyfarfod nesaf â Llywodraeth Cymru.	**Action:** LJ to keep WASACRE informed regarding discussions between NAPfRE and WJEC. LJ to put RS PGCE bursaries on the agenda for the next meeting with Welsh Government.
T8. Eitem 7. *Cynhadledd Addoli ar y Cyd.* Mewn ymgynghoriad â Llywodraeth Cymru, mae CCYSAGauC wedi penderfynu peidio â threfnu cyfarfod gydag Alison Mawhinney ac academyddion eraill sydd ynghlwm â'r Gynhadledd Addoli ar y Cyd ar hyn o bryd.	P8. Item 7. *Collective Worship conference.* In consultation with Welsh Government, WASACRE has decided not to pursue a meeting with Alison Mahwinney and other academics involved in the Collective Worship Conference at this time.
Mae CYSAG Ceredigion wedi cysylltu â phob ysgol yn yr ALl i atgyfnerthu'r angen am addoli	Ceredigion SACRE has contacted all schools in the LA to reinforce the need for worship during

DRAFT

ar y cyd yn ystod amser gwasanaeth ac na ddylid defnyddio'r amser hwn i bethau eraill. Mae Addoli ar y Cyd wedi cael ei drafod gan PYCAG a phenderfynodd y grŵp chwilio am enghreifftiau o arfer da i'w rhoi ar wefan CCYSAGauC er mwyn helpu ysgolion yn hyn o beth.	assembly time and that this should not be used for other matters. Collective worship has been discussed by NAPfRE and the group were resolved to find examples of good practice in a secondary school to put on the WASACRE website in order to support school in this area.
Codwyd hefyd y mater o gynrychiolaeth i'r Dyneiddwyr ar CYSAG a dysgu Dyneiddiaeth mewn ysgolion. Nid yw dyneiddwyr yn grŵp crefyddol ac felly ni allant fod ar Bwyllgor A, ond gall cynrychiolydd Dyneiddiol fod ar CYSAG fel aelod cyfetholedig, fel sydd eisoes yn digwydd mewn rhai CYSAGau. Cyfeiriwyd at agenda *Respect* o safbwynt rhai unigolion nad ydynt yn dangos parch i Gristnogaeth, a byddai hynny'n achosi problemau. Yn y pen draw CYSAGau unigol ddylai benderfynu ac mae'n dibynnu'n fawr ar y cyfraniad y gall y cynrychiolydd unigol ei wneud i CYSAG. Cadarnhawyd hefyd fod Dyneiddiaeth ar y fanyleb TGAU Astudiaethau Crefyddol newydd.	Humanist representation on SACRE and the teaching of Humanism in school was also raised. Humanists are not a religious group and therefore cannot be on Committee A, but a Humanist representative can be on SACRE as a co-opted member, as already happens in some SACREs currently. The Respect Agenda was referenced with regard to certain individuals not showing respect for Christianity, which would cause problems. Ultimately it is up to each individual SACRE to decide and largely depends on the contribution the individual representative can make to SACRE. It was also confirmed that Humanism is on the new GCSE RS specification.
T10. Eitem 8. *Manylebau TGAU diwygiedig.* Cadarnhaodd Libby Jones na fyddai manyleb newydd TGAU Astudiaethau Crefyddol yn dechrau tan fis Medi 2017.	P10. Item 8. *Revised GCSE specifications.* Libby Jones confirmed the deferment of the New RE specification for GCSE RS until September 2017.
6. Cyflwyniad PYCAG/ *NAPfRE presentation*:	6. Cyflwyniad NAPfRE/ *NAPfRE presentation*:
Siân Brooks, Tiwtor TAR, Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant. 'Cymhwysedd Digidol'/ Siân Brooks, PGCE Tutor USWTSD *'Digital Competence'*	Siân Brooks, PTAR Tiwtor USWTSD. 'Cymhwysedd Digidol'/ Siân Brooks, PGCE Tutor USWTSD *'Digital Competence'*
Mae copi o'r cyflwyniad hwn ar gael ar wefan CCYSAGauC.	A copy of this presentation is available on the WASACRE website.
Diolchodd Bethan James, Cadeirydd PYCAG, i Siân am gyflwyniad diddorol ac addysgiadol a thynnodd sylw at yr angen am ddarllen beirniadol wrth ddatblygu cymhwysedd digidol, a all ac sydd yn cael ei ddatblygu drwy AG. Roedd CYSAG Ceredigion yn pryderu y gallai	Bethan James, Chair of NAPfRE thanked Siân for an interesting and informative presentation and highlighted the need for critical reading when developing digital competence, which can be and already is being developed through RE. Ceredigion SACRE raised the concern of the risk that writing and communication skills would be

DRAFT

sgiliau ysgrifennu a chyfathrebu gael eu llesteirio drwy geisio datblygu cymhwysedd digidol. Pwysleisiodd Siân fod cyfle i ddal y drafodaeth mewn AG drwy gymhwysedd digidol, sy'n aml yn mynd ar goll ar ddiwedd gwers, a bod honno'n bendant yn ymwneud â llafaredd yn hytrach nag ysgrifennu. Codwyd problem diffyg cyllid, yn enwedig mewn ysgolion uwchradd, i alluogi sicrhau fod adnoddau digidol ar gael ym mhob ystafell ddosbarth i wneud i hyn weithio. **Gweithredu:** Siân i anfon y dolenni o'r cyflwyniad i Libby. Janet Ingram, Swyddog Addysg a Phererindod, Tŷ'r Pererin, esgobaeth Dewi Sant/ *Janet Ingram, Education and Pilgrimage officer, Tŷ'r Pererin, Diocese of St. David* Mae copi o'r cyflwyniad hwn ar gael ar wefan CCYSAGauC. Diolchwyd i Janet Ingram am ei chyflwyniad ysbrydoledig. Dywedodd Rachel Bendall fod ar fyfyrwyr TAR Cynradd angen y math hwn o hyfforddiant. Cadarnhaodd Janet Ingram nad yw'r cyflwyniad wedi cael ei rannu eto ag Esgobaethau eraill yng Nghymru. Awgrymwyd y gallai Tŷ'r Pererin ofyn i Hwb roi adnoddau ar-lein er mwyn cyrraedd cynulleidfa ehangach ac fel bod mwy o ysgolion yn elwa ar y prosiect. Pwysleisiodd Janet mai dysgu drwy brofiad yw hanfod yr adnodd hwn. 7. Diweddariadau*/Up-dates:* Cysylltiadau a chyfarfodydd Llywodraeth Cymru/ *Welsh Government contacts and meetings* – Libby Jones Darllenodd Libby'r nodiadau o'r cyfarfod a oedd yn cynnwys y canlynol: llawlyfr proffil y Cyfnod Sylfaen; diweddariad ar Adolygiad y Cwricwlwm; Adolygiad o'r ddeddfwriaeth AG bresennol; cynhadledd Addoli ar y Cyd; TGAU /	hampered by the development of digital competence. Siân emphasised the opportunity for capturing the debate in RE through digital competence, which is often lost at the end of the lesson, and that is very much about oracy, rather than writing. The issue of lack of funding was raised, especially in secondary schools, in order to enable digital resources to be available in all classrooms to make this work. **Action:** Siân will send all the links from the presentation to Libby. Janet Ingram, Swyddog Addysg a Phererindod, Tŷ'r Pererin, esgobaeth Dewi Sant/ *Janet Ingram, Education and Pilgrimage officer, Tŷ'r Pererin, Diocese of St. David* A copy of this presentation is available on the WASACRE website. Janet Ingram was thanked for her inspiring presentation. Rachel Bendall commented that Primary PGCE students need this type of training; Janet Ingram was able to confirm that the presentation has not yet been shared with other Diocese in Wales. It was suggested that Tŷ'r Pererin could reach out to Hŵb to put resources online to enable a wider audience and more schools benefitting from the project. Janet emphasised that experiential learning is the key to this resource. 7. Diweddariadau*/Up-dates:* Cysylltiadau a chyfarfodydd Llywodraeth Cymru/ *Welsh Government contacts and meetings* – Libby Jones Libby read out the notes from the meeting which included the following: Foundation Phase profile handbook; Curriculum Review update; Review of current RE legislation; Collective Worship conference; RE GCSE / A' level; Welsh

DRAFT

Lefel A AG; y gofyn gan Lywodraeth Cymru i gyhoeddi pob un o adroddiadau CYSAG; Diweddaru'r ddogfen canllaw absenoldeb Gwyliau Crefyddol ar gyfer 2016/17.	Government requirement to publish all SACRE reports; Updating the Religious Festival absence guidance document for 2016/17.
Codwyd y pwyntiau canlynol gan yr aelodau.	The following points were raised by members.
Cais Llywodraeth Cymru i CCYSAGauC ddiweddaru dyddiadau gwyliau crefyddol ar y Canllawiau ar gyfer Presenoldeb yn yr Ysgol a Gwyliau Crefyddol 2016. Cododd Vicky Thomas y cwestiwn o atebolrwydd a chytunodd yr aelodau y dylai Libby gael sgwrs â'i chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru ac os yw hi'n amhosibl i LlC ei wneud, yna mae CCYSAGauC yn fodlon.	Welsh Government request for WASACRE to up-date the religious festival dates on the WG School Attendance and Religious Festivals Guidance 2016. Vicky Thomas raised the issue of accountability and members agreed that Libby should have a conversation with WG colleagues and if it is impossible for WG to do it then WASACRE will.
Cytunwyd y byddai CCYSAGauC yn ysgrifennu at y gwahanol bleidiau gwleidyddol i ofyn am eu safbwynt ar Addysg Grefyddol a DACW mewn ysgolion, gofyn a fyddent yn glynu at y trefniadau deddfwriaethol presennol pe bai cwricwlwm newydd yn cael ei gyflwyno.	It was agreed that WASACRE writes to various political parties to request their standpoint on Religious Education and DACW in schools, ask if they would adhere to the present legislative arrangements should a new curriculum be put forward.
Gweithredu: LJ i gysylltu â'r Pleidiau ac anfon yr atebion i'r CYSAGau.	**Action:** LJ will contact the Parties and send the replies to SACRES.
Cyngor Addysg Grefyddol Cymru a Lloegr/ *Religious Education Council for England and Wales*– Gill Vaisey	Cyngor Addysg Grefyddol Cymru a Lloegr/ *Religious Education Council for England and Wales*– Gill Vaisey
Nid oedd dim byd newydd neu fater brys i adrodd amdano. Mae'r cyfarfod nesaf ar 12 Mai yn Llundain ac mae Gill Vaisey'n gobeithio bod yn bresennol.	There was nothing new or urgent to report only that the next meeting is on 12 May in London. Gill Vaisey hopes to attend.
Cyfarfod y Fforwm Ffydd/ *Faith Forum meeting* – Phil Lord (cyflwynwyd gan Libby Jones)	Cyfarfod y Fforwm Ffydd/ *Faith Forum meeting* – Phil Lord (delivered by Libby Jones)
Darllenodd Libby Jones y nodiadau a wnaed gan Phil Lord yn y cyfarfod. Roedd hi'n amlwg gan Manon Jones nad oedd penderfyniad wedi'i wneud eto ynglŷn â newid natur CYSAG. Mynegwyd pryder am AG yn cael ei dysgu o fewn maes Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau a sut byddai AG yn cymryd ei lle yn y cwricwlwm	Libby Jones read out the notes made by Phil Lord at the meeting. It was apparent from Manon Jones that no decision has been made as yet to change the nature of SACRE. Concern was raised regarding RE being taught within the Humanities area of Learning and Experience and how RE would sit together in the curriculum

DRAFT

ochr yn ochr â Hanes a Daearyddiaeth, gydag AG yn cael ei chytuno arni'n lleol gan y CYSAGau.	with History and Geography, with RE being agreed locally by SACREs.
Pryderon eraill a godwyd oedd bod rhai ysgolion yn glastwreiddio cyfleoedd ein pobl ifanc gyda Bagloriaeth Cymru a rhifedd a llythrennedd. Hefyd nad yw Rhanddeiliaid (megis CCYSAGauC) yn gallu cymryd rhan yng nglo mân cynllunio'r cwricwlwm. Felly a allai CYSAGau unigol ddefnyddio'u harbenigedd i weithio gydag ysgolion arloesi ar ddatblygu'r cwriclwm Dyniaethau ac AG newydd? Dywedodd Edward Evans mai dyma oedd diben CYSAGau. Sicrhawyd yr aelodau fod hyn yn digwydd yn y cefndir drwy PYCAG sydd â chynrychiolwyr o wahanol GYSGAau. Diolchwyd i Phil am yr adroddiad ac i Huw am ei gyfraniadau.	Other concerns raised were that some schools are dumbing down the opportunities of our young people with Welsh Baccalaureate and numeracy and literacy. Also that Stakeholders (such as WASACRE) cannot get involved in the nitty gritty of curriculum planning. Therefore could individual SACREs use their expertise to work with pioneer schools on the development of the new curriculum for Humanities and RE? Edward Evans commented that this is the purpose of SACREs. Members were assured that this is happening in the background through NAPfRE which has representatives from different SACREs on it. Thanks were given to Phil for the report and Huw for his contributions.
Dywedodd Gill y dylid ymbwyllo ac atgoffodd yr aelodau am y camgymeriadau a wnaed gyda dogfen y Cyfnod Sylfaen. Pwysodd ar CCYSAGAuC i ddysgu o'r profiad hwnnw. Os nad yw Llywodraeth Cymru yn siŵr sut mae AG yn eistedd o fewn y cwricwlwm cenedlaethol, efallai fod angen i ni fod yn glir ynghylch beth rydym eisiau a rhoi mwy o feddwl iddo.	Gill Vaisey offered a reflection and reminded members of mistakes made with the Foundation Phase document. Gill urged WASACRE to learn from that experience. If Welsh Government is not clear how RE sits within the national curriculum maybe we need to be clear what we want and we need to give it more thought.
Gweithredu: LJ i roi 'AG a'i lle yn y cwricwlwm newydd' yn eitem agenda yn y cyfarfod nesaf.	**Action:** LJ to make 'RE and its place within the new curriculum' an agenda item for the next meeting.
Adolygiad Cwricwlwm / *Curriculum Review*- Libby Jones	Adolygiad Cwricwlwm / *Curriculum Review*- Libby Jones
Bydd Rhwydwaith yr Ysgolion Arloesi yn cymryd rhan flaenllaw yng nghynllunio'r cwricwlwm newydd a threfniadau asesu gyda chyngor a chefnogaeth arbenigol. Bydd y Grŵp Rhanddeiliaid Strategol Cwricwlwm i Gymru yn cynnig her, cefnogaeth a chyngor wrth i ni weithio gyda'n gilydd i ddatblygu'r cwricwlwm newydd. Mae CCYSAGauC yn rhan o'r Grŵp Rhanddeiliaid Strategol hwn. Ni nodwyd hyd	The Pioneer Schools Network will be at the forefront of designing the new curriculum and assessment arrangements with expert advice and support. The Curriculum for Wales Strategic Stakeholder Group will provide challenge, support and advice as we work together to develop the new curriculum. WASACRE form part of this Strategic Stakeholder Group. The Pioneer Schools focussing on Humanities have

DRAFT

yma pa Ysgolion Arloesi fydd yn canolbwyntio ar y Dyniaethau, ond wedi i hynny ddigwydd, bydd Manon Jones, Pennaeth Cynllunio a Datblygu meysydd Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau yn trafod gyda PL ac LJ y rhan y gallai CCYSAGauC ei chwarae yn y broses ddatblygu. Bydd rhai arbenigwyr yn gweithio gyda'r Arloeswyr i ddatblygu cwmpas a chynnwys y Maes Dysgu a Phrofi tra bydd eraill yn darparu sicrhad ansawdd. Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol na ddylai'r rheiny sy'n darparu sicrhad ansawdd gymryd rhan lawn yn y gwaith datblygu er mwyn sicrhau proses effeithiol.	not been identified yet, but once they have been Manon Jones, Head of Areas of Learning and Experience Design and Development for Humanities will discuss with PL and LJ the role WASACRE could play in the development process. Some experts will work with the Pioneers to develop the scope and content of the Area of Learning and Experience while others will provide quality assurance. Welsh Government is mindful that those providing quality assurance should not be fully involved in the development work to ensure an effective process.
8. Adroddiad ar gyfarfod y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 4 Chwefror 2016/ *Report from the Executive Committee held on 4 February 2016*	8. Adroddiad ar gyfarfod y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 4 Chwefror 2016/ *Report from the Executive Committee held on 4 February 2016*
Gofynnodd VT am eglurhad ar y swyddi ar y Pwyllgor Gwaith. Cadarnhaodd LJ fod 3 swydd ar gael ynghyd â swydd yr Is Gadeirydd. Cadarnhawyd hefyd y gall aelod gael ei enwebu i'r ddau a dywedodd Edward Evans fod angen i bob pwyllgor gael ei gynrychioli.	VT asked for clarification of the Executive positions. LJ confirmed that there are 3 positions available plus the position of Vice Chair. It was also confirmed that a member can be nominated for both and Edward Evans raised the need for coverage of all committees.
9. Gohebiaeth /*Correspondence*	9. Gohebiaeth /*Correspondence*
Dim na thrafodwyd yn barod yn y cyfarfod.	None that had not already been dealt with in the meeting.
10. U.F.A. / *A.O.B.*	10. U.F.A. / *A.O.B.*
Siaradodd Mary Parry â'r aelodau am y problemau sy'n gysylltiedig ag *Incerts*, sef offeryn tracio asesu masnachol a ddefnyddir gan nifer o ysgolion yng Nghymru. I bob pwnc arall heblaw AG mae'r disgrifiadau lefel o fewn y rhaglen yn briodol i Gymru. Ond, ar gyfer AG, mae'n rhaid i'r athro ddewis y set addas o ddisgrifiadau lefel i'w defnyddio yn eu lleoliad nhw. Bu hyn yn ddryslyd i rai athrawon ac mae yna bryder nad yw rhai ysgolion yn defnyddio'r disgrifiadau lefel o'r Fframwaith Enghreifftiol ar	Mary Parry spoke to members about the issues relating to Incerts which is a commercial assessment tracker used by many schools in Wales. For all other subjects apart from RE the level descriptions within the program are appropriate for Wales. However, for RE the teacher has to choose the appropriate set of level descriptions to use for their setting. This has proved confusing for some teachers and there is concern that some schools are not using the level descriptions from the Exemplar Framework for RE which has been adopted by all 22 SACREs in

DRAFT

DRAFT

gyfer AG, a fabwysiadwyd gan y 22 CYSAG yng Nghymru fel rhan o'u Maes Llafur Cytûn, felly'n gwneud y lefelau yn statudol. Mae PYCAG wedi gofyn i CCYSAGauC ysgrifennu at Lywodraeth Cymru i ofyn iddynt gymeradwyo'r datganiad canlynol *'Mae'r 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru wedi mabwysiadu deilliannau a disgrifiadau lefel Fframwaith Enghreifftiol Genedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol Llywodraeth Cymru ac felly y rhain yw'r gofynion asesu statudol i bob ysgol a gynhelir yng Nghymru.* Cytunodd pob aelod oedd yn bresennol â hyn.	Wales as part of their Agreed Syllabus, which therefore makes the levels statutory. NAPfRE requested that WASACRE writes to Welsh Government to ask them to endorse the following statement. *'All 22 local authorities in Wales have adopted the outcomes and level descriptions of the Welsh Government National Exemplar Framework for RE and therefore these are the statutory assessment requirements for all maintained schools in Wales'.* All members present agreed.
Gweithredu- LJ i ysgrifennu at Lywodraeth Cymru i ofyn iddynt gymeradwyo'r datganiad hwn. Yn dilyn hyn, gellid anfon llythyr i *Incerts* a Rheolwr-Gyfarwyddwyr y 4 consortiwm yng Nghymru i dynnu eu sylw at y broblem ac i gadarnhau'r datganiad.	**Action-** LJ will write to Welsh Government to request an endorsement of this statement. Following this a letter could be sent to INCERTS and the Managing Directors of the 4 consortia in Wales to alert them to the issue and to confirm the statement.
11. Dyddiad y cyfarfod nesaf / *Date for next meeting*: Haf, *23 Mehefin 2016*, Sir Ddinbych / *yn y Summer, 23 June 2016, Denbighshire In **Rhyl.***	11. Dyddiad y cyfarfod nesaf / *Date for next meeting*: Haf, *23 Mehefin 2016*, Sir Ddinbych / *Summer, 23 June 2016, Denbighshire In **Rhyl.***
12. Dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol / *Future meeting dates:* Hydref, *18 Tachwedd, 2016* Sir Gaerfyrddin */Autumn, 18 November 2016, Carmarthenshire;* Gwanwyn 2017, Sir Fynwy / *Spring 2017, Monmouthshire. 17 March in Usk.*	12. Dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol / *Future meeting dates:* Hydref, *18 Tachwedd, 2016* Sir Gaerfyrddin */Autumn, 18 November 2016, Carmarthenshire;* Gwanwyn 2017, Sir Fynwy / *Spring 2017, Monmouthshire. 17 March in Usk.*

Cyfarfod Pwyllgor Gwaith Cymdeithas CYSAGau Cymru/
Wales Association of SACREs Executive Committee meeting

Dydd Mawrth, 10 Mai 2016, Eglwys Ddiwygiedig Unedig y Ddinas, Caerdydd/ Tuesday, ***10 May 2016, City United Reformed Church, Cardiff***

Minutes

Members present:
Officers- Phil Lord, Libby Jones, Edward Evans, and John Mitson
NAPfRE Representative- Bethan James
Elected Members- Cllr Ernie Galsworthy, Mary Parry, Vicky Thomas and Gill Vaisey

1. Croeso / *Welcome* – Chair, Phil Lord welcomed members to the meeting in Cardiff and also welcomed and introduced Rudi Lockhart from the RE Council of England and Wales, who was present.

2. Ymddiheuriadau / *Apologies* – Tania ap Sion

3. Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Gwaith diwethaf (4/02/2016) / *Minutes of the last Executive meeting (4/02/2016)*
The minutes were accepted as a true record of the meeting. Proposed by Vicky Thomas and seconded by Gill Vaisey.

4. Materion yn codi / *Matters arising*

Item 5. Libby confirmed that there is nothing more to report on the curriculum review. Members request the up-date from Welsh Government to be sent out again.
Item 7. Mary Parry and Jen Malcolm attended a meeting with WJEC on 15 April
Item 8. Welsh Government is currently chasing SACREs for copies of the SACRE annual reports in Welsh from as far back as 2011-2012. Members request a definitive contact that does not change for Clerks to send the SACRE annual report to each year.
Item 10. Discussion ensued on the response Huw Lewis gave to the letter they received from Edward Evans regarding the residual powers of Westminster for Education in Wales. Members did not consider the response to be satisfactory and agreed for a letter to be sent from WASACRE in reply to Mr Lewis.
Item 16. Gill Vaisey wrote to Estyn regarding the mistake in their recent guidance document and Estyn have changed the guidance to reflect the correct legal requirements for post 16 collective worship.

Actions:
1. Libby will send out the most current WG up-date on the curriculum review to all SACREs and Advisors
2. Libby to request a non-changing contact name from Welsh Government.
3. Edward will liaise with Gill and respond to Huw Lewis according. Libby will send Edward's original letter and Huw's response to Gill again.

5. Cofnodion cyfarfod CCYSAGauC, 8 Mawrth 2016 / *Minutes of the WASACRE meeting, 8 March 2016*

It was noted that Phil Lord was not present at the meeting and needed to be removed from the attendance sheet. With the exception of the above the minutes were accepted as a true record of the meeting.

P2. Item 5.Bursaries for RE PGCE students- Vicky Thomas proposed that WASACRE asks Rachel Bendall to write a paper for the next meeting or to give a short presentation on this issue for the next WASACRE meeting.
P2. Item 5. Withdrawal from RE Guidance Document- Gill Vaisey reported that the guidance in its current form has been well received by those whom had used it. A Headteacher had responded to say the guidance document was very useful. However, Gill feels that there is more work to do. It was agreed that Gill will work with NAPfRE on finalising the document, which will be completed in time for the AGM in June for ratification. Members also agreed that the document should be published bilingually and with a specific design element. It should be made available in hard and electronic format. Copies of the document will be sent to members of the Executive Committee as well as SACREs and can also be shared with Welsh Government.
P7. Item 10. Welsh Government refused to supply WASACRE with a statement to confirm that all 22 SACREs have adopted the National Exemplar Framework as the Agreed Syllabus, therefore making it statutory. This was on the basis that Incerts is a commercial enterprise. All LAs have been made aware of the problems with accessing the correct RE levels and Advisors have contacted all schools to share the information.
P5. Item 7. Libby has written to the main political Parties in Wales to request their standpoint on RE and DACW in schools, but has had no response. Members agreed that WASACRE should write a second letter to Parties to ask if they are planning on making amendments to the legislation surrounding RE in order to help the subject fit in with the new curriculum by removing the withdrawal clause.

Action:
1. Libby will invite Rachel to give a short presentation at the WASACRE meeting in June regarding Bursaries for PGCE RE Students, including data on projected jobs for RE teachers etc.
2. Gill will liaise with her designer regarding the format of the withdrawal from RE guidance document. Libby Jones will arrange translation of the document. Edward will send Gill an official sentence to include regarding liability.
3. Libby to liaise with Gill regarding the specific re-wording of the letter to political Parties before sending it to the Parties.

6. Cyngor AG Cymru a Lloegr / *RE Council for England and Wales*
    - *Rudi Lockhart, Chief Executive Officer, REC*

Rudi thanked Phil and the Executive members for the warm welcome and for the opportunity to attend the meeting. He explained that the REC is an umbrella organisation for lots of different RE related Bodies across England and Wales. He said that it is important for the REC to forge a good relationship with WASACRE in order to improve the relationship between England and Wales. Rudi assured members that the REC has not taken a position on religious education in Wales without consultation with WASACRE and other relevant Bodies in Wales and was interested to find out What the REC can do to work better with WASACRE to support RE in Wales. With regard to the residual powers of Westminster for Welsh education legislation, Rudi proposed that WASACRE might want to make a case to Nick Gibb for Westminster to relinquish these powers as part of the current RE Commission, reviewing the legal frameworks for policy on RE.

Phil Lord thanked Rudi for his presentation and summarised some points for further discussion:
- The importance of giving a Welsh overview/context at the meetings
- WASACRE's involvement in the various boards and committees at REC

- Having a secured place for one English representative and one Welsh representative on the REC Board.
- Invitation for Rudi as the Executive Director of REC, to attend more WASACRE meetings

Action: REC to be put on the agenda for the September Executive meeting.

7. Manylebau TGAU diwygiedig ar gyfer Astudiaethau Crefyddol (cyfarfod â CBAC) */ Revised GCSE Specifications for Religious Studies (meeting with WJEC)*

Mary confirmed that WJEC will not be producing a second, new specification for and that there will only be one specification for the Religious Studies GCSE Full and Short Course qualifications. WJEC said that it is the responsibility of each school to work out the structures to enable students to study a Short Course in RE and still give students the option of studying a Full Course RE qualification. WJEC will investigate good practice on this in schools and share what it finds with WASACRE. Vicky Thomas has asked Lynda Maddock for a list of comparisons between the new specification and the old ones to assist the teaching of year 9 pupils starting the RE GCSE in 2016/17, which many schools now do. Mary confirmed that the current Yr 9 can start the current specification and be examined in Yr10 only. Gareth Pierce will be writing to Estyn to request that they keep an eye on Short Course entries and RE being taught within the Welsh Baccalaureate.

Action: WASACRE needs to keep a watching brief on this situation.

8. Materion Llywodraeth Cymru / *Welsh Government matters*
   - Cyfarfod Llywodraeth Cymru/ *Welsh Government contact meeting*
   - *Adolygiad o Adroddiadau Blynyddol CYSAG /Review of SACRE Annual Reports*

Members agreed that this item had already been discussed under Item 4. Matters Arising.

Action: Bethan will circulate the NAPfRE *What is Good RE*? document to Executive members for their information.

9. EFTRE up-date- Phil Lord

Phil showed members the leaflet for the EFTRE Conference in August 2016. The leaflet is available in English only. Places on the Conference can be booked through the EFTRE website. Some members were concerned about the time scale stating that the information comes out too late for teachers to request the time off and/or bid for a grant to pay for their attendance. Teachers need the basic information much sooner e.g. Dates and an idea of costs, a year in advance would be helpful.

Action: Phil will look into this.

10. Canlyniadau Arolwg Bagloriaeth Cymru */ Welsh Baccalaureate Survey results*

A full presentation of the results analysis will be given at the WASACRE meeting in June.

Action: Libby Jones will send the Welsh Baccalaureate and RE results analysis powerpoint presentation out to Executive members for their information.

11. Swyddogion y Association- Ffordd ymlaen /Officers of the Association- A way forward

Libby will send out the pen portraits to all SACREs and to Advisors on Thursday.

The document containing the pen portraits of all nominees for the Executive Committee election, due to take place on the 23 June 2016, is now ready bilingually and will go out to SACRE this week.

Members were informed of Libby Jones desire to resign from the post. Members agreed that a new way forward was needed and ideas for this were discussed.

Action:
1. Libby will send out the nominations for the Executive Committee elections to all SACRE and Advisors
2. Libby Jones will continue in her post as Secretary until August 2016, with support from members.
3. The Executive Committee will investigate the possibility of employing a Clerk to take over all administrative duties for the Association, which could be paid for by the honorarium currently paid to the Secretary.

12. Gwefan CCYSAGauC /*WASACRE Website*

No information to share

13. Gohebiaeth / *Correspondence*

An email has been received from the Wales Humanists Development Officer, Kathy Riddick, requesting an invitation to observe a WASACRE meeting. Kathy has been invited to attend the meeting in Carmarthenshire on18 November, 2016.

14. Agenda ar gyfer cyfarfod y Gymdeithas (Sir Ddinbych), 23 Mehefin 2016 / *Agenda for the Association meeting (Denbighshire), 23 June 2016.*

Members received a copy of the draft agenda for this meeting in an email following the Executive meeting, for their information and comments.

15. U.F.A. */ A.O.B*

Dyddiad cyfarfod nesaf y Pwyllgor Gwaith / *Date of the next Executive meeting*:
Autumn- 29/9/2016 Llanerch Inn Llandrindod, Wells
No dates have been set for the following meetings.
Spring-
Summer-

Cyfarfod Cymdeithas CYSAGau Cymru, Y Rhyl, 23 Mehefin 2016 (10.30am – 3pm)

Wales Association of SACREs meeting, Rhyl, 23 June 2015 (10.30am – 3pm)

Agenda

1. Cyflwyniad a chroeso / *Introduction and welcome*
2. Adfyfyrio tawel / *Quiet reflection*
3. Ymddiheuriadau / *Apologies*
4. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd yn Hwlffordd, 8 Mawrth 2015 / *Minutes of meeting held in Haverfordwest, 8 March 2016*
5. Materion yn codi / *Matters arising*
6. Addysg Grefyddol a'i le o fewn y cwricwlwm newydd */ Religious Education and its place within the new curriculum*
7. Diweddariadau*/Up-dates:*
    - FEAAG*/ EFTRE*
    - Canlyniadau'r Bagloriaeth Cymru ac Arolwg Addysg Grefyddol/ *Results of the Welsh Baccalaureate and RE Survey*
    - Canllawiau ar Reoli Hawl Tynnu'n ôl o Addysg Grefyddol*/ Guidance on Managing the Right of Withdrawal from Religious Education*
8. Cyflwyniad NAPfRE / *NAPfRE presentation:*

   Addoli ar y Cyd a cadw arferion crefyddol mewn Ysgolion */ Collective Worship and Religious Observance in Schools- Alison Mawhinney*
9. Adroddiad ar gyfarfod y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 10 May 2016 / *Report from the Executive Committee held on 10 May 2016*
10. Gohebiaeth /*Correspondence*
11. U.F.A. / *A.O.B.*
12. Dyddiad y cyfarfod nesaf / *Date for next meeting*: 18 Tachwedd 2016, Carmarthenshire/ 18 November *2016, Carmarthenshire.*

Dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol / *Future meeting dates: Spring 2017 Monmouthshire; Summer 2017 Bridgend; Autumn 2017 Wrexham; Spring 2018 Swansea.*

This page is intentionally left blank